БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 103 (18.580). • Пайшанба, 1983 йил 5 май • Баҳоси 3 тийин.

Бугун — Совет матбуоти куни

Газета — коллектив пропагандист ва коллектив агитаторгина эмас, айни вақтда коллектив ташкилотчи ҳамдир.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 3 май куни Катта Кремль саройида ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер бошчилигидаги ГДР партия-давлат делегацияси шарафига зиёфат бердилар.

Совет томонидан зиёфатда Ю. В. Андропов, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР Министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов зиёфатда нутқ сўзлади.

Ўртоқ Ю. В. АНДРОПОВ нутқи

Ҳурматли ўртоқ Хонеккер!

Ҳурматли ўртоқлар!

Аввало, совет раҳбарлари ва бутун халқимиз номидан азиз меҳмонларни — Германия Демократик Республикасининг партия-давлат делегациясини сидқидилдан табриклашга ижозат бергайсизлар.

Ҳозиргина бўлиб ўтган музокараларда биз ишлар тўғрисида бир-биримизга батафсил ахборот бердик. ГДР меҳнаткашлари ГБСП раҳбарлигида, унинг ўртоқ Хонеккер бошчилигидаги Марказий Комитети раҳбарлигида партия X съезди қарорларини бажаришда яхши муваффақиятларга эришганликлари совет коммунистларини, барча совет кишиларини қувонтиради. Азиз дўстларимизнинг белгиланган режаларни бундан буён ҳам дадил амалга ошираверишларига чин кўнгилдан тилакдошмиз. Германия Демократик Республикасининг бутун қардош халқига бахт-саодат ва равнақ тилаб билдирилган самимий истакларимизни етказгайсизлар, ўртоқлар.

Иккала мамлакат ўртасидаги муносабат масалалари суҳбатларимизнинг марказида бўлди. Кейинги йилларнинг ҳаммаси давомида бу муносабатлар муттасил юксалиш йўлидан ривожланиб келди ва ҳозирда ҳам шу йўлдан ривожланмоқда. Бу гап КПСС билан ГБСП нинг партиялараро алоқаларига, давлат органларининг, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг ўзаро ҳаракатларига маданият бойликларини баҳам кўришга ва инсоний алоқанинг бошқа шаклларига тааллуқлидир.

СССР билан ГДР кўп йиллардан бери савдо-сотиқ соҳасида энг катта шерик бўлиб келмоқдалар. Эндиги иқтисодий алоқаларимизда бевосита ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамкорлик аввало катта ўрин олмоқда.

Давримизда фан-техника тараққиётининг энг асосий соҳаларида олға бориш алоҳида аҳамият касб этади. Совет Иттифоқи, ГДР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларда катта ижодий потенциал, малакали илмий ходимлар, мутахассислар, ишчи кадрлар бор. Биз шу бебаҳо капитални бирлаштиришга, уни ҳаракатга келтиришга нақадар яхшироқ муваффақ бўлсак, хилма-хил иқтисодий ва социал масалаларни шу қадар тезроқ ва муваффақиятлироқ ҳал эта оламиз. Халқларимиз ҳозир шу масалаларни ҳал этиш мақсадида меҳнат қилмоқдалар.

(Давоми иккинчи бетда).

ТАРАҚҚИЁТИМИЗНИНГ ОТАШИН ЖАРЧИСИ

Совет кишилари КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, социал ва иқтисодий тараққиётнинг ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган кенг кўламли вазифаларини юксак уюшқоқлик ва мардонаворлик билан амалга оширмоқдалар. Саноат корхоналарида, қурилиш участкаларида, колхоз ва совхозларда беш йилликнинг ўзак йили планлари ва мажбуриятларини муддатдан илгари бажариш, хўжаликни тежамли ва самарали юритиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун кураш тобора қизғин тус олмоқда. Коммунистик идеалларнинг тарғиботчиси, улкан бунёдкорлик ишларининг ташкилотчиси бўлган совет матбуоти жамият ҳаётининг ана шу қирраларини тўлақонли ёрита бориб, хилма хил жанрлар ва воситалардан тобора самарали фойдаланаётир, илгари сурилаётган вазифаларни бажариш учун курашга халқ оммасини сафарбар этишда партия ташкилотларига амалий ёрдам бераётир.

Совет матбуоти кунини партиямиз, мамлакатимиз тарихида ғоят муҳим босқич бўлган бир даврда нишонламоқдамиз. Ҳали яқингинада совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини нишонлади. Ҳозирда партия ташкилотлари РСДРП II съездининг 80 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар. В. И. Ленин янги типдаги партияга асос солар экан, унинг жанговар қуроли, жипслаштирувчи, уюштирувчи ва сафарбар этувчи воситаси — янги типдаги матбуотнинг асосий принципларини ҳам ишлаб чиққан эди. Большевистик матбуот меҳнаткашларни коммунистик идеаллар руҳида тарбиялаб, уларни янги жамият учун курашга отлантирди, кишиликнинг янги ижтимоий бирлиги — совет халқини шакллантиришда Коммунистик партиянинг ўткир қуроли, энг яқин ёрдамчиси бўлиб қолди.

Ленинча партиявийлик, оммавийлик ва халқчиллик принципларини ривожлантира бориб, матбуот органлари эндиликда етук социализм даврининг оммавий минбарига, миллион-миллион совет кишиларини тарбияловчи оммавий аудиторияга айланди. Коммунистик партия, совет матбуотининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, газета ва журналларнинг полиграфик ижросини тобора такомиллаштириш, газета материалларининг ўқимишлилигини ошириш йўлида катта-катта тадбирларни изчил амалга оширмоқда. Шуни айтиш кифояки, шонли байрам арафасида республикада чиқаётган кўпгина газеталар офсет босма усулида нашр этила бошланди. Бу матбуот нашрларининг сифатини кескин яхшилашга, уларни ўқувчиларга вақтида етказиб беришга имкон яратмоқда.

Совет матбуоти ходимлари, бутун жамоатчилик бу йил яна бир байрамни нишонлайдилар. Гап матбуотимизнинг таянчи, бош мухбирларимиз — ишчи-деҳқон мухбирлари ҳаракатининг 60 йиллигини нишонлаш хусусида бормоқда. Ўтган йиллар мобайнида большевистик матбуотнинг бир гуруҳ жамоатчи активлари фаолияти орқали бошланган бу ҳаракат шундай кенг оммавийлик касб этдики, эндиликда бирор бир нашрни уларнинг фаол иштирокисиз, социал-иқтисодий тараққиётимизнинг ишчи-деҳқон мухбирлари томонидан дадил ва малакали кўтариб чиқилаётган актуал масалаларисиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Совет Ўзбекистони матбуот органлари ҳам минглаб ана шундай жамоатчи активлар ёрдамида газета ва журнал материалларининг актуаллигини ошириб бормоқда, матбуотнинг ленинча коллектив пропагандист, коллектив агитатор, коллектив ташкилотчилик роли тобора мукаммал ва самарали адо этилмоқда. Матбуот органлари ўз активининг малакасини ошириш, уларни матбуот жанрлари билан таништиришга катта аҳамият бераётир. Шуни айтиш кифояки, ҳозирги пайтда 28 та журналистика билимлари халқ университети ва 102 та журналистика халқ мактабида 4 мингга яқин ишчи-деҳқон мухбири таҳсил кўрмоқда.

«Ютуқларимизни ишонарли тарзда конкрет кўрсатиб бериш, ҳаётда доимо вужудга келиб турган янги проблемаларни жиддий таҳлил этиш, янги фикр ва сўз айтиш, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисдаги докладида, — ҳамиша ҳаққоний ва реалистик, шунингдек мароқли, тушунарли, бинобарин, янада таъсирчан бўлиши лозим бўлган бутун пропагандамизни такомиллаштириш йўли мана шундан иборат». Партия комитетлари, матбуот органлари мана шу кўрсатмага амал қилиб, босиб чиқариладиган материаллар мазмуни, ғоявий йўналиши ўткир ва чуқур бўлишига эришмоқдалар. Меҳнатни ташкил этишнинг янги-янги формалари, социалистик мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралиги учун кураш проблемалари, ўн бешлар ташаббуси, экономикани тежамли юритиш масалалари матбуотнинг бош мавзулари бўлиб турибди.

Газета ва журналлар совет турмуш тарзини, совет кишиларининг ленинча дўстлигини ва ўзаро қардошлик ёрдамини кенг кўламда пропаганда қилаётирлар. Кўпгина матбуот нашрлари замондошларимизнинг фидокорона меҳнатини, ишга ижодий муносабатини, тараққиётимиз суръатини жадаллаштиришга қўшаётган ҳиссасини кенг, чуқур ва ўқимишли ёритадиган бўлиб қолдилар. Газеталарнинг саҳифаларида партия ташкилотларининг серқирра фаолияти ўзининг тўлақонли ифодасини топмоқда. Газетхонлар матбуот материаллари орқали партия, совет, хўжалик органлари, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлида олиб бораётган жуда катта ишлар билан танишмоқдалар, меҳнат коллективларида туғилаётган янги-янги ташаббуслардан хабар топиб, ўз меҳнатларини, ишга муносабатларини мана шу ватанпарварлик ҳаракатлари билан қиёсламоқдалар, бу ташаббусларни қўллаб-қувватламоқдалар.

Бугун — совет матбуоти куни. Бу — журналистларнинг, ишчи-деҳқон мухбирларининг, газетхонларнинг, барча совет кишиларининг анъанавий байрамидир. Матбуот саҳифаларида ўн биринчи беш йилликнинг қаҳрамонона ишлари солномасини яратиш, тараққиётимизнинг суръати ва кўламини кенг, ёрқин, жўшқин кўрсатиб бериш матбуот ходимларининг бурчидир. Улар бу бурчни шараф билан бажармоқдалар, партиянинг актив ёрдамчиси, барча янгиликлар ва прогрессив ишларнинг тарғиботчиси бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Ижодий изланиш, ҳал қилиниши лозим бўлган проблемаларни, жойларда туғилаётган тажрибалар ва ташаббусларни вақтида илғай билиш матбуот материалларининг актуаллиги, таъсирчанлигини, йўналтирувчи кучини оширмоқда.

В. И. Ленин ўз иш кабинетида.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ю. В. Андропов 3 май куни Кремлда ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккерга Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдуз» медалини топширди.

Мукофотни топшириш чоғида Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. ГДР томонидан партия-давлат делегацияси аъзолари бор эдилар.

Мукофотни топшириш маросимида ўртоқ Ю. В. Андропов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Ю. В. АНДРОПОВ нутқи

Муҳтарам ўртоқлар!

СССР Олий Совети Президиуми ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Эрих Хонеккерга Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдузи»ни топширишдек ёқимли вазифани менинг зиммамга юклади.

Бизнинг азиз дўстимиз, изчил интернационалист фашизмга қарши курашдаги актив иштироки, Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасидаги буюк хизматлари учун, тинчлик ишига ва социализм позицияларини мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси учун Совет Иттифоқининг мана шу олий мукофотига сазовор бўлди.

Мана ўн йилдан кўпроқ вақтдан буён ўртоқ Хонеккер Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретаридир. Бу давр республика экономикаси, фани ва маданиятини тобора ҳар томонлама юксалтириш билан, меҳнаткашлар фаровонлигини ўстириш, Германия Демократик Республикасининг халқаро обрў-эътиборини ошириш билан нишонланган.

Биз кейинги йилларда мамлакатларимиз ўртасидаги алоқалар ҳам кучайиб, халқларимизнинг мустаҳкам бузилмас дўстлиги яна ҳам маҳкам бўлиб қолганлигини кўриб турибмиз. ГДР партия-давлат делегациясининг бугун бошланган визити СССР билан ГДР ва бутун социалистик ҳамдўстлик халқларининг манфаатлари бизнинг муштарак коммунистик ишимиз манфаатлари йўлидаги баҳамжиҳат ҳаракатимизни янада такомиллаштириш учун яхши омил бахш этишга шубҳаланмаса ҳам бўлади.

Азиз ўртоқ Хонеккер!

Мукофот билан самимий қутловларимизни қабул қилгайсиз. Уни топширар эканман, мен учун яна шуни бир бор таъкидлаш қувончлики, совет кишилари ўзларининг содиқ дўстлари ва сафдошлари — Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашларига қардошларча астойдил ҳис-туйғуларини изҳор этмоқдалар.

Сизга чин қалбдан сиҳат саломатлик, ГДРда ривожланган социализм қурилиши, партияларимиз билан халқларимиз ўртасидаги интернационалистик ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасидаги тинимсиз фаолиятингизда битмас-туганмас ғайрат-шижоат ва янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

* * *

Ўртоқ Э. Хонеккер жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Э. ХОНЕККЕР нутқи

Азиз ўртоқ Юрий Владимирович Андропов!

Азиз совет дўстларимиз!

Менга билдирилган юксак шараф — Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги ҳамда Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали топширилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига, СССР Олий Совети Президиумига чин қалбдан миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсизлар. Бу — коммунист ҳаётида тўлқинлантирувчи воқеадир. Бу воқеа кишига қувонч бахш этади ва айни вақтда Ленин партияси ва Улуғ Октябрь Ватани билан қардошларча бирлик туфайли вужудга келадиган буюк кучни тўлиқроқ англаш имконини беради.

Менга шу мукофотнинг топширилишини айни вақтда Германия Бирлашган социалистик партияси билан Германия Демократик Республикаси меҳнаткаш халқининг хизматларига берилган юксак баҳо ҳам деб биламан. Улар ўз ишлари билан Карл Маркс, Фридрих Энгельс ва Владимир Ильич Лениннинг ўлмас ғояларини немислар диёрида ҳам муваффақиятли равишда амалга оширишга интилмоқдалар. Улар бизнинг социализм ва тинчлик учун биргаликдаги курашимизга ҳар куни актив ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқдалар.

Айни шу соатда менинг Советлар мамлакати билан ва унинг янги, социалистик дунё барпо этаётган кишилари билан кўпдан кўп унутилмас дўстона учрашувлар ёдимга тушмоқда. 1930-1931 йилларда илк бор шундай учрашув бўлган эди. Мен, ёш немис коммунистига Москвадаги халқаро ленинча мактабга ўқишга бориш ва ўша пайтда Магнитогорск металлургия комбинати қурилишида иштирок этиш бахти мушарраф бўлди. Ўша пайтнинг ўзидаёқ совет халқининг меҳнат зафарлари ва ғайрат шижоати бизда ниҳоятда чуқур таассурот қолдирган эди.

СССР бунёдга келган пайтдан буён олтмиш йил мобайнида тарихий ўзгаришларнинг ғоят катта йўлини босиб ўтди. Мана шу йўлда революция ишининг енгилмас, ғолибона кучи, совет халқининг бунёдкорлик меҳнатида ҳам, шунингдек фашист агрессорларига қарши Улуғ Ватан урушида Ватанни ҳимоя қилишда ҳам уларнинг қаҳрамонлиги ғоят яққол намоён бўлди. Бугунги кунда Ленин мамлакати кишини қойил қоладиган муваффақиятларга эришиб, КПСС XXVI съезди қарорларини бажармоқда ва ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштирмоқда. СССР — планетамизда тинчлик ва социализмнинг энг қудратли таянчи эканлигини ҳар бир кунимиз қайта-қайта тасдиқлаб турибди.

Партия-давлат делегациямизнинг бу галги визити мамлакатларимиз, давлатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги қардошларча муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга хизмат қилади. Бу эса 80-йилларда социалистик қурилиш ва мураккаб халқаро вазиятда тинчликни таъминлаш ишида бизнинг олдимизда турган вазифаларни бажариш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Бизнинг улуғ дўстимиз ва иттифоқчимиз — буни ГДР халқи яхши билади — Совет Иттифоқи билан ягона сафда биз ҳозирги ва келгуси ишларимизни комил ишонч билан бажариб, ҳатто энг мураккаб проблемаларни ҳам уддалай оламиз.

Ҳурматли ўртоқлар!

Менга мукофот топширилгани учун ва азиз ўртоқ Юрий Владимирович Андропов, Сиз берган юксак баҳо учун яна бир бор сидқидилдан раҳмат. Сизни ишонтириб айтаманки, мен ГБСП билан КПСС ўртасидаги жанговар иттифоқни, ГДР билан СССР ўртасидаги қардошларча иттифоқни, Эрнест Тельман руҳида интернационал ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлаш учун ўзимга боғлиқ бўлган ҳамма ишни бундан буён ҳам бажо келтираверамаи.

* * *

Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари ўртоқ Э. Хонеккерни СССРнинг олий мукофоти топширилганлиги билан сидқидилдан муборакбод этдилар, ГДРни тобора равнақ топтириш, КПСС билан ГБСП, Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасида қардошларча дўстликни мустаҳкамлаш йўлидаги, бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлидаги кўп қиррали фаолиятида унга янгидан янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

Суҳбат пайти.

(ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

4 май куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов ГДР партия-давлат делегациясига бошчилик қилган ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер билан учрашди.

Учрашувда иккала қардош партия ва социалистик давлат ўртасидаги ҳамкорлик ва биргаликда ҳаракат қилишнинг муҳим масалалари, шунингдек баъзи халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Суҳбат тўла ҳамжиҳатлик, самимият ва дўстлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

РАЙОН ГАЗЕТАЛАРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилиш соҳасидаги хизматлари учун ва чиқа бошлаган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан қуйидаги район газеталари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Вобкент район «Пахта учун кураш» газетаси;

Шовот район «Совет пахтакори» газетаси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1983 йил 4 май.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси навбатдаги мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси ўринбосари Б. Р. Раҳимовнинг, республика қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоевнинг, мева ва сабзавот хўжалиги министри О. Алимовнинг, «Госкомсельхозтехника» раиси М. Э. Эгамбердиевнинг, республика қишлоқ хўжалик министри ўринбосари, Ипакчилик бош бошқармаси бошлиғи Э. Т. Тожиевнинг қишлоқ хўжалик ишлари қандай бораётганлиги тўғрисидаги ахборотини тинглади. Ғўза ва бошқа экинлар парваришини кучайтириш, пахта етиштиришнинг илғор Тошкент технологиясини жадаллик билан жорий этиш, мўл ва эртанги ҳосил олиш зарурлигига партия ва совет органлари, область ва район агросаноат бирлашмалари эътибори жалб қилинди.

Бюро чорвачиликни механизациялаш даражасини янада ошириш ҳамда республика колхоз ва совхозларининг чорвачилик комплексларига, паррандачилик фабрикалари ва фермаларига техника хизмати кўрсатиш тадбирлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди ва тегишли қарор қабул қилди.

Бюро 11 май куни Сурхондарё областида коллектив пудратни республика қишлоқ хўжалигига жорий этишга бағишланган семинар-кенгаш ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Бюро 1983 йилда ҳосил йиғим-терримини, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашни ҳамда 1983—1984 йил мавсумида чорва қишловини муваффақиятли ўтказишни таъминлаш юзасидан қўшимча тадбирларни кўриб чиқди.

Республикада стоматология хизматини янада ривожлантириш тадбирлари муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига стоматология муассасалари фаолиятини яхшилаш, стоматология ёрдами кўрсатиш ҳамда протез қўйишнинг илғор формалари ва методларини кенг жорий этиш топширилди.

Бюро 19—20 май кунлари Самарқанд шаҳрида рус тилига бағишланган республика илмий-амалий конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифни маъқуллади.

Бюро бошқа баъзи масалаларни ҳам муҳокама этиб, тегишли қарорлар қабул қилди.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши биринчи бетда).

Ўртоқлар! Бугун, Карл Маркс туғилган куннинг 165 йиллиги арафасида биз, коммунистлар ифтихор билан бундай деймиз: тарих Маркс, Энгельс, Ленин кўрсатиб берган йўлдан ривожланди ва ҳозир ҳам шу йўлдан ривожланмоқда. Коммунистик ва ишчи партияларнинг практикаси билан, социализм қуриш ва социализм учун курашнинг интернационал тажрибаси билан доимо бойиб бораётган марксизм-ленинизм ҳозир ҳам бирдан-бир тўғри ва ишончли ҳаракат қўлланмасидир.

Ғоявий душманларимиз ҳам Маркс йилига ўзига хос тарзда ҳозирлик кўрдилар. АҚШ президенти Рейган ҳатто коммунизмга қарши «салб юриши» бошлашга чақириб, коммунизм ҳалок бўлади, деб «башорат қилди». Вашингтон фақат сўзлар билангина чекланиб қолаётгани йўқ. У ердагилар СССРдан ва бошқа социализм мамлакатларидан ҳарбий устунликка эришиш режаларини ошкора тайёрламоқдалар. Қўшма Штатлар бошқа давлатларнинг ишларига андишасизларча аралашиб, уларга америкача турмуш тарзини тиқиштириб, аслида эса жаҳонга ҳукмрон бўлиб олишга интилмоқда. Бу — дунёда қилинаётган ёмонликнинг, одамлар ҳаётининг ўзига таҳлика солаётган ёвузликнинг ҳақиқий тимсолидир.

Биз икки ижтимоий systеманинг тарихий мусобақаси, ғояларнинг кураши — социализм ва капитализм мавжудлиги фактнинг ўзидан келиб чиқадиган мутлақо қонуниятли ҳолат эканига асосланиб иш тутяпмиз. Аммо биз мана шу тарихий ўзаро кураш тинч ҳамкорликни тўхтатиш сари буриб юборилишига ва бунинг устига ядро уруши йўлига солиб юборилишига қатъиян қаршимиз.

Бутун инсониятга ядровий ҳалокат хавф солиб турган бир шароитда сиёсий қарорлар қабул этилишига алоқадор бўлган барча кишиларнинг бурчи тинчликни сақлаб қолиш тўғрисидаги ғамхўрликни ҳамма нарсадан устун қилиб қўйишдан иборат. Америка раҳбарлари ҳам кўпроқ сиёсий вазминлик, масъулият ва фаҳм-фаросат кўрсатадиган вақт келмадимикан?!

Бу гап биринчи галда ҳозирги куннинг энг зарур эҳтиёжига — ракета-ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасининг янги даврасига йўл қўймасликка, урушнинг олдини олишга тааллуқлидир.

Социализм мамлакатлари бу масалаларга олий даражадаги масъулият билан ёндашмоқдалар. Бизнинг таклифларимиз бир қанча қўшма ҳужжатларда, шу жумладан Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг Прага декларациясида баён этиб берилган. Бу таклифларда уруш олиб боришнинг моддий воситаларини тугатиш ҳам шунингдек, уруш чиқариш йўлига сиёсий тўсиқлар қўйиш ҳам кўзда тутилади. Бу таклифлар ҳам ядровий, ҳам оддий қуролларни ўз ичига олади, ҳам Европа халқларининг, ҳам бутун дунё халқларининг хавфсизлиги ҳаққоний манфаатларини эътиборга олади. НАТО мамлакатлари социалистик давлатларнинг янги тинчликсеварлик ташаббусларига жавоб қайтаришдан ҳамон бўйин товламоқдалар.

Биз томонларнинг тенглиги ва баб-баравар хавфсизлиги принципига асосланган ҳар қандай бошқа ташаббусларни кўриб чиқишга тайёр эканлигимизни неча марталаб билдирдик. Шу принципни бузиш йўлидаги ҳар қандай уриниш муваффақият қозона олмайди. Бизни алдашларига ҳеч қачон йўл қўймаймиз.

Ҳозир жуда масъулиятли пайтда турибмиз: ип учи тортилса кифоя — уруш олови аланга олиб кетаверади. Американинг «Першинг» ва қанотли ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш худди мана шундай роль ўйнаши мумкин. Башарти, ақл-идрокка даъват этувчи ҳамма далилларга хилоф равишда, иш шунга бориб тақаладиган бўлса, занжирсимон реакция бошланиши муқаррар. СССР, ГДР, Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа мамлакатлар жавоб чораларини кўришга мажбур бўладилар.

Мана шундай истиқбол Америка раҳбарларига манзур бўлишига ишонгимиз келмайди. Бироқ, башарти шундай бўлса, уларнинг гаплари ва ҳаракатларини қандай баҳоламоқ керак? Чунки Вашингтондагилар Совет Иттифоқининг бир ўзини қуролсизлантиришга, Қўшма Штатларнинг Европада ҳарбий устун бўлишларига мўлжалланган «нуль» варианти, «оралиқ» варианти ҳам иккала томон учун мақбул келадиган одилона қарорга асос бўла олмаслигини жуда яхши тушунадилар-ку, ахир?

НАТОдаги бошқа баъзи мамлакатлар ҳукуматларининг позицияси ҳам таажжубга солмай қола олмайди. Масалан, ГФРнинг давлат арбоблари энди ҳеч қачон немислар диёридан уруш бошланмаслиги керак, деган фикрга қўшилишларини неча марталаб изҳор этганликлари маълум. Ғарбий Германия ерида Америка ракеталарини жойлаштириш режалари қўллаб-қувватланаётганлигини бу гап билан қандай қовиштириб бўлади? Бу ракеталар биринчи бўлиб зарба уриш қуроли-ку, ахир? Бунинг устига ракеталарни учириш тўғрисида океан нариёғида турган кимсалар қарор қабул қилган бўлур эдилар.

Совет Иттифоқи Европада ҳозир НАТО мамлакатлари ихтиёрида бўлганидан ортиқ битта ҳам ракета, битта ҳам самолётга эга бўлмасликка тайёр эканини билдирди. Шундай қилинадиган бўлса, Совет Иттифоқининг ракеталаридаги ядровий зарядлари кўпроқ бўлур эди, дейишмоқда бизга. Агар гап шунинг ўзида бўлса, Англия билан Франциянинг тегишли қуролларини ҳам албатта ҳисобга олиб, Европадаги ҳам учирувчи, ҳам ядро қуроли ташувчи воситалар бўйича, ҳам портловчи зарядлар бўйича ядровий потенциалларнинг тенглиги тўғрисида келишиб олишга тайёрмиз.

Бошқача қилиб айтганда, биз ўзаро келишиб олинган ҳар бир даврда СССРнинг ракеталари ҳам, улардаги портловчи зарядлари ҳам НАТО томонидагидан кўп бўлмаслигига розимиз. Инглиз ва француз ракеталаридаги портловчи зарядларнинг миқдори камайтирилган тақдирда бизнинг ўртача олисликка учириладиган ракеталаримиздаги портловчи зарядлар миқдори ҳам худди шунча камайтирилган бўлур эди. Европада жойлаштирилган шу классдаги авиация воситаларига нисбатан ҳам мана шундай ёндашиш жорий этилган бўлур эди. Шу тариқа ядро қуролини ўртача олисликка элтадиган воситалар жиҳатидан ҳам, яъни ракеталар ва самолётлар жиҳатидан ҳам, шунингдек улардаги портловчи зарядларнинг миқдори жиҳатидан ҳам СССР билан НАТО ўртасида тахминий тенглик сақлаб қолинган бўлур эди, бунинг устига мазкур тенглик ҳозиргидан кўра анча пастроқ даражага туширилган бўлур эди.

Бу янги таклифни амалга ошириш Совет Иттифоқининг Европа қисмидаги ўртача олисликка учириладиган ракеталар ҳам, улардаги портловчи зарядлар ҳам бизда ҳали СС-20 ракеталари бўлмаган 1976 йилдан аввалгига нисбатан анча камайтирилишига олиб боришини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Бизнинг бу таклифимизга ҳам яна «йўқ» деб жавоб қайтарадиган кимса - Европа ва бутун дунё халқлари олдида ўз зиммасига оғир масъулият олади, чунки бир битимга эришиш учун бой берилган ҳар бир ҳафта, ҳар бир кун ядровий хавфни кўпайтиради. Барча халқлар ва ҳукуматлар шу хавфнинг даражасини англаб олишлари ва тинчликни сақлаб қолиш, воқеаларнинг ривожи яна кескинликни юмшатиш сари буриб юборилиши учун ҳамма ишни қилишлари лозим.

Биз бунинг учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишни қиламиз. Бу соҳада немис ўртоқлар билан фикрларимиз ва ниятларимиз тўла-тўкис бирлигини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Ўртоқ Хонеккернинг, ГДР партия-давлат делегацияси аъзоларининг соғлиғи учун!

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик учун!

Социализм ишининг янги муваффақиятлари учун!

Европада ва бутун дунёда тинчлик учун!, — деб қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

х х х

Э. Хонеккер жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Э. ХОНЕККЕР нутқи

Азиз ўртоқ Андропов!
Азиз ўртоқ Тихонов!

Совет Иттифоқилик азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Совет Иттифоқига келишга таклиф қилинганлигимиз учун ва қардошларча иззат-икром билан кутиб олинганлигимиз учун Германия Демократик Республикасининг партия-давлат делегацияси номидан чин кўнгилдан ташаккур билдиришга ижозат бергайсизлар. Азиз ўртоқ Андропов, айни вақтда мен Германия Бирлашган Социалистик партияси ва халқимиз шаънига айтилган дўстона сўзлар учун Сизга миннатдорчилик билдираман. Бу визит ва бугун бошланган музокаралар мустаҳкам иттифоқимизни, самарали ҳамкорлигимизни ривожлантиришда янги босқич бўлиб қолишига ишончимиз комил.

Яқинда СССР ва унинг шонли Қуролли Кучлари Улуғ Ватан урушида гитлерчилар фашизми устидан жаҳоншумул тарихий ғалаба қозонган кунга 38 йил тўлади. Бу ғалаба халқларга озодлик келтирди. Бу ғалаба халқларни ваҳшийлик ботқоғида ҳалок бўлишдан омон сақлаб қолди. Шу тариқа жуда чуқур тарихий ўзгартишларга асос солинди, бу ўзгартишлар бизнинг халқимизга ҳам порлоқ келажак йўлига кириш ва социализм қуриш имконини берди. Ер юзидаги барча тараққийпарвар кишилар каби Германия Демократик Республикасининг гражданлари ҳам Совет Иттифоқининг шу йўлда жон берган 20 миллион ўғил ва қизи хотирасини бениҳоя зўр ҳурмат туйғуси билан ҳамиша эсга оладилар.

Ленин юрти билан дўстлик халқимиз ҳаётининг пойдевори ва барча меҳнаткашларнинг муштарак мулки бўлиб қолганлиги халқимизнинг улуғвор, революцион ғалабаларидан биридир. Шу йўлда КПСС билан ГБСП жуда катта иш қилдилар. Немислар диёридаги ишчи ва деҳқонларнинг биринчи социалистик давлати — Германия Демократик Республикаси СССР билан қардошларча иттифоққа таяниб, ўттиз йилдан ортиқ вақтдан бери муваффақиятли ривожланиб келмоқда. Социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкам таркибий қисми. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлат бўлмиш ГДР шу тариқа капитализм ва НАТО билан орамизни ажратиб турган чизиқда ўз бурчини бажаришга қодирдир.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бу визит совет халқи КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришда нақадар ажойиб муваффақиятларга эришганлигини яна бир бор кўриш имконини бераётганлигидан хурсандмиз. СССРда ривожланган социалистик жамият қуриш жараёнида бой тажриба орттирилди. Бу тажриба ҳаммамиз учун бениҳоя зўр қимматга эгадир.

ГДР гражданлари совет меҳнаткашларининг экономика, илм-фан, маориф ва маданият соҳасидаги, шунингдек, мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги буюк муваффақиятларини ҳурмат туйғуси билан кузатиб турибдилар. Бу ютуқлар халқ бахт-саодатига, бутун социалистик ҳамдўстликнинг манфаатларига хизмат қилмоқда.

Совет Иттифоқи халқаро майдонда социализмнинг позицияларини мустаҳкамлаш ишига ҳамиша жуда катта ҳисса қўшиб келди. Ҳозир ҳам катта ҳисса қўшмоқда. Ҳозир инсониятнинг ҳаёти учун жуда муҳим масалалар жаҳон сиёсатининг кун тартибида турган бир пайтда ҳамма нарса пировард натижа халқаро воқеаларнинг боришига, социализмнинг тобора кўпроқ таъсир ўтказишига боғлиқдир. Шу муносабат билан алоҳида ҳар бир қардош мамлакатнинг ва умуман ҳамдўстлигимизнинг муваффақиятлари, уларнинг бирлиги ва жипслиги тобора каттароқ аҳамият касб этмоқда. ГБСП ва ГДР айни шунга муттасил амал қилиб келмоқдалар.

Биз шуни айта оламизки, республикамиздаги турмуш X съездимиз қарорларини бажариш ривожланган социалистик жамият қуришни давом эттириш соҳасидаги ташаббускор меҳнат билан характерланади. Чунончи, биз бултур анчагина иқтисодий ўсишга эришишга яна муваффақ бўлдик, бу ўсиш 1983 йилда ҳам давом этмоқда. Капиталистик кризис ҳодисалари бизга ҳам дахл қилмай қолмайди, албатта. Шунга қарамай, партиямизнинг 80-йилларга мўлжалланган ҳамда аввало, фан-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқаришни интенсивлашга ва меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган иқтисодий стратегияси туфайли биз ўз олдимизда турган вазифаларимизни бемалол ҳал этяпмиз. Биз иқтисодий сиёсат билан социал сиёсатнинг бирлиги йўлини давом эттиряпмиз ҳамда меҳнаткашларнинг эришилган моддий ва маданий турмуш даражасини сақлаб қолиш ва аста-секин оширишга ҳаракат қиляпмиз.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

ГДР билан СССР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1975 йил 7 октябрь куни шу ерда, Москвада имзоланган Шартнома муваффақиятли равишда турмушга татбиқ этилаётганини зўр мамнуният туйғуси билан қайд этамиз. Бу нарса ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларига — сиёсатга, шунингдек экономика, фан ва маданиятга ҳам, худди шунингдек, мудофаа соҳасидаги муштарак вазифаларимизни бажаришга ҳам тааллуқлидир. Шундай қилиб. Шартнома ҳаёт синовидан ўтган чинакам интернационалистик ҳужжатдир.

Иқтисодий ҳамкорликка келганда шуни айтиш керакки, бу йил ўзаро товар оборотимиз ҳажми 13 миллиард сўмга етади. Ҳамкорлик экономиканинг ҳамма жиҳатларини қамраб олади. Фан ва техникани янада ривожлантириш ҳамда уларнинг энг замонавий ютуқларини, масалан, микроэлектроника ва роботсозликка жорий этиш соҳасидаги биргаликда сарфланаётган куч-ғайратлар ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқидан хом ашё ва энергия воситалари кўплаб етказиб берилиши иқтисодий планлаштиришимизнинг ҳал қилувчи негизидир. Совет Иттифоқи бу ишга жуда катта ҳисса қўшмоқда. Халқимиз ҳам бу ҳиссани юксак баҳолайди. Биргаликдаги куч-ғайратларимиз озиқ-овқат маҳсулотлари ва кенг истеъмол қилинадиган саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ҳам тобора кўп даражада ўз ичига олмоқда, бу эса одамларнинг турмуш даражасига бевосита таъсир қилади.

Бинобарин, шуни қайд этишимиз мумкинки, мамлакатларимиз ҳозирнинг ўзидаёқ социализм ва унинг планли хўжалиги афзалликларидан меҳнат самарадорлиги ва унумдорлигини ошириш манфаатлари йўлида ҳозирнинг ўзидаёқ кўп жиҳатдан биргаликда фойдаланмоқдалар. Айни вақтда бунда ГДР билан СССРнинг ресурсларидан иккала мамлакатнинг манфаатлари йўлида биргалашиб фойдаланиш учун ҳали кўпгина имкониятлар бор. Музокараларимиз чоғида бу соҳадаги ишнинг энг асосий йўналишлари белгилаб олинади.

Биз ҳозирги вақтда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг социалистик иқтисодий интеграция самарадорлигини ошириш соҳасида сарфлаётган куч-ғайратларига катта аҳамият беряпмиз. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг бўлғуси кенгаши самарали, кўп томонлама ҳамкорликнинг янги босқичига асос солишига ишончимиз комил.

Азиз дўстлар ва ўртоқлар!

Халқаро вазият таҳлил этиб кўрилганида ҳозирги вақтда уруш хавфини тугатишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқлиги мутлақо равшан бўлиб қолади. Империализм, аввало, АҚШ империализми энг агрессив доиралари ўтказаётган йўл оқибатида инсоният ядровий ҳалокатга дучор қилинишига йўл қўйиб бўлмайди. Инсоният манфаатларига мухолифлик эмас, балки кескинликни юмшатишни давом эттириш мос келади, қуролланиш пойгасини кучайтириш эмас, балки тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципига мувофиқ қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш мос келади. Тинчликни таъминлаш ҳозирги энг муҳим вазифадир, бу борада биз мутлақо якдилмиз.

Океан нариёғида коммунизмга қарши «салб юриши» эълон қилган баъзи арбоблар биринчи бўлиб ядро зарбаси беришни ўз режаларига киритмоқдалар ва ҳар қандай соғлом ақл-идрокка хилоф равишда ядро урушида ютиб чиқиш мумкин, деб ҳисобламоқдалар. Улар хатарли ўйин қилмоқдалар. Улар Совет Иттифоқидан ва социалистик ҳамдўстликдан ҳарбий устунликка эришишга истиқболсиз ва хатарли интилишлари билан халқаро кескинликни кучайтирмоқдалар. Улар кескинликни юмшатиш йўлида, айниқса, Хельсинкидаги кенгашдан кейин зўр меҳнат эвазига эришилган ижобий натижаларни йўққа чиқаришга тайёр бўлиб турибдилар. Тинчликни астойдил хоҳловчи ҳар бир киши бу хусусда жуда ташвиш чекмоқда. Шу сабабли СССРнинг изчил ленинча тинчлик йўли, унинг халқаро вазиятни соғломлаштириш соҳасидаги тинимсиз ташаббуслари халқларга, барча тинчликсевар кучларга янада кўпроқ мардлик бахш этмоқда, уларни биргалашиб ҳаракат қилишга руҳлантирмоқда. Социалистик ҳамдўстлигимизнинг бош кучи бўлмиш СССР урушни инсоният ҳаётидан чиқариб ташлаш учун, мустаҳкам тинчлик ўрнатиш билан алоқадор масалаларни ҳал этиш учун кураш байроқдори бўлиб майдонга чиқмоқда. СССРнинг мана шу тарихий миссияси бутун дунёда юксак баҳоланмоқда.

Биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида ўз ташаббуси билан мажбурият олган Совет Иттифоқи ўзининг бутун ташқи сиёсати моҳияти нималигини яққол кўрсатувчи қадам қўйди. Ўз ташаббуси билан қўйилган бу қадам тинчликни таъминлаш учун бундан буёнги курашда бебаҳо аҳамиятга эга бўлади. Халқлар ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлардан мана шундай қарорлар қабул қилишни тўла ҳуқуқ билан ва янада зўр қатъият билан талаб қилмоқдалар.

ГБСП X съездининг қарорларига мувофиқ ГДР тинчликни таъминлаш соҳасида биргаликда сарфланаётган ғайрат-ҳаракатларда амалий равишда ишчанлик билан қатнашишни ўз ташқи сиёсатининг олий принципи деб ҳисоблайди. Шу билан бирга Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг Прага кенгашида келишиб олинган ва Сиёсий декларацияда баён этиб берилган мақсадларни рўёбга чиқариш биринчи ўринга қўйилмоқда. Бу мақсадлар ҳақиқатан ҳам империализмнинг ҳалокатли оқибатларга олиб борувчи мухолифлик ва қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлини тўса оладиган реалистик бир йўлдир.

Варшава Шартномаси билан НАТО ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатларини қўллаб-қувватлаш тўғрисида таклиф этилган шартноманинг тузилиши яхшилик сари сезиларли ўзгартишларга эришиш жиҳатидан фавқулодда катта аҳамиятга эга бўлур эди. Аммо ҳали иккинчи томон моҳият жиҳатдан жавоб қайтаргани йўқ, бироқ бу нарса уни мазкур масаладаги масъулиятдан халос қилмайди.

Биз АҚШ билан Женева музокараларида Совет Иттифоқининг принципиал ёндашувини қўллаб-қувватлаймиз. Вашингтон сохта «нуль қарори» сингари Совет Иттифоқини ва унинг иттифоқчиларини бир томонлама қуролсизлантиришни кўзлайдиган «оралиқ қарори» деб аталган йўлни эълон қилиб, ўзининг бемаънилик сиёсатини яна бир бор намойиш этди, холос. АҚШ маъмуриятидан — ниҳоят унинг Совет Иттифоқи ва Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатлар ҳаққоний манфаатларини эътиборга олувчи битим тузилишига имкон берадиган позицияга ўтишини талаб қилиш зарур.

НАТОнинг Ғарбий Европада Американинг биринчи бўлиб зарба урувчи янги ядровий воситаларини шу йил охирида жойлаштириш режаларига қаршилик кейинги ойларда Европа қитъасида кучайиб бормоқда. Шу режанинг амалга оширилиши бусиз ҳам тинчликка солинаётган жуда катта хавфни баттар кучайтирган бўлур эди. Воқеаларнинг бу йўлдан боришига йўл қўймаслик Европадаги ва қолаверса бошқа қитъалардаги барча халқларнинг манфаатларига мос келур эди. Биз — мустаҳкам тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик қитъаси тарафдоримиз. Шу сабабли биз мазкур мақсадга мос бўлиб тушадиган ядросиз зоналарни вужудга келтириш учун ҳам ҳаракат қиляпмиз.

Азиз ўртоқлар!

Германия Демократик Республикасининг гражданлари ўзларининг тинчликсеварлиги, аввало меҳнатдаги ўз ишларида акс этишини, бу ишлар социализмни, ишчи ва деҳқонлар давлатини мустаҳкамлашни яхши тушунадилар. Бу ҳол Карл Маркс йилида ривож топган ташаббусларнинг характерини белгилаб турибди. Илмий социализм асосчиси, доҳий, мутафаккир ва революционер туғилган куннинг 165 йиллиги ва вафот этган кунининг 100 йиллиги аҳолининг барча табақалари орасида ГБСП X съезди қарорларини янада муваффақиятлироқ бажариш йўлидаги ижодий меҳнат ҳаракатини қулф урдирди.

Карл Маркс, Фридрих Энгельс ва Владимир Ильич Ленинннинг ҳаётбахш ғоялари инсонга муносиб ҳаёт йўлини, эксплуатациясиз ва урушларсиз ҳаёт йўлини ёритиб турибди. Биз бу йўлдан қудратли Совет Иттифоқи билан ҳамнафас бўлиб олға бораётганлигимиз халқимизга ғалаба ишонч бахш этмоқда ва уни ГДРда ривожланган социалистик жамиятни муваффақиятли қуриш манфаатлари йўлида юксак кўрсаткичларга эришишга руҳлантирмоқда.

Биз бугун ўртоқ Ю. В. Андропов баён этиб берган янги тинчлик ташаббусларини астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

— КПСС Марказий Комитети ва унинг Бош секретари, азиз дўстимиз ва ўртоғимиз Юрий Владимирович Андропов учун;

— ГБСП билан КПССнинг мустаҳкам жанговар ҳамдўстлиги учун, ГДР билан СССР ўртасидаги бузилмас қардошларча иттифоқ учун;

— Социализмни мустаҳкамлаш ва тинчликни таъминлаш йўлидаги курашда биргаликда эришиладиган янги муваффақиятлар учун;

— Азиз Совет Иттифоқилик ўртоқлар, сизларнинг соғлиғингиз учун! — деб қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

Ю. В. Андропов ва Э. Хонеккер ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ҳамда давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

БУГУН — КАРЛ МАРКС ТУҒИЛГАН КУНГА 165 ЙИЛ ТЎЛДИ

БУЮК ФАН ДОНИШМАНДИ

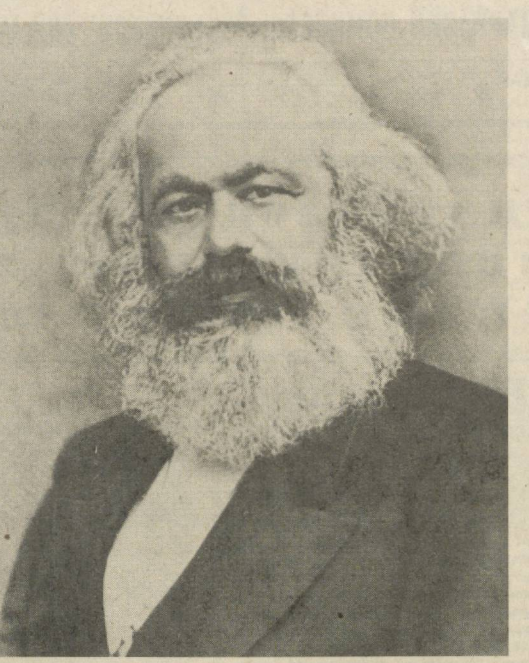

Меҳнат аҳлини озод этиш тарихида қаҳрамонона ва фидокорона кураш лавҳалари кўп учрайди. Лекин социализмни утопиядан фанга айлантирган Маркс таълимотигина ишчилар синфига, барча меҳнаткашларга ўзининг социал ва миллий озодлиги учун кураш ғалабасига олиб борадиган ягона тўғри йўлни кўрсатиб берди.

Карл Маркс, унинг дўсти ва сафдоши Фридрих Энгельс томонидан шакллантирилган, В. И. Ленин томонидан янги ижтимоий шароитларда ҳимоя қилинган ва ривожлантирилган марксизм инсон тафаккури тараққийсининг синтези, ишчилар синфи дунёқарашининг асоси, дунёни илмий равишда изоҳлайдиган ҳамда уни ўзгартириш йўлларини кўрсатиб берадиган философик, иқтисодий ва социал-сиёсий қарашлар системасидир.

Буюк мутафаккир ва революционер Карл Маркс инсон ва жамият ҳаётида, дунёни билиш ва уни революцион йўл билан ўзгартиришда илм-фаннинг ролига муҳим аҳамият бериб, ундаги кашфиётларни доимо кузатиб борар, фан ютуқларининг аҳамияти пировардида уни ишлаб чиқаришдаги роли билан белгиланишини алоҳида уқтирар эди. К. Маркс фақат ижтимоий фанлар ривожидагина эмас, балки табиий фанлар тараққийсида ҳам катта роль ўйнаган буюк мутафаккир эди. У, Ф. Энгельс сўзлари билан айтганда, **«ўзи текширган ҳар бир соҳада, — ҳатто математика соҳасида ҳам, — мустақил кашфиётлар қилди, бундай соҳалар оз эмас ва бу соҳанинг бирортасида ҳам юзаки иш қилгани йўқ».**

К. Маркс табиатни ўрганувчи фанлар билан ёшлик пайтидан бошлабоқ шуғулланган. Бунинг сабаби бор эди, албатта. Биринчидан, табиатшунослик эришган ютуқлардан философик умумлашмалар қилиш керак эди, бусиз табиат ривожининг қонуниятларини кўрсатиб бериш мумкин эмасди. Иккинчидан, табиатшунослик ютуқлари туфайли жуда кўп материал тўпланган бўлиб, бу кашфиётлар ўртасида боғланиш борлигини аниқлаш ва, бинобарин, уларни тартибга солиш зарур эди. Бу вазифаларни бажармасдан туриб табиатни тушунтиришдаги метафизик тафаккур усулидан халос бўлиш мумкин эмасди. Табиатнинг ривожи уни диалектик асосда ва шу билан бирга материалистик асосда тушуниш учун муҳим роль ўйнайди. Бошқача қилиб айтганда, материализм ҳатто табиий-тарихий соҳада ҳам бутун бир давр очадиган ҳар бир кашфиёт муносабати билан ўз формасини муқаррар равишда ўзгартиши лозим эканлигини кўрсатиш керак эди.

Дарҳақиқат, XIX асрдаги табиатшунослик соҳасидаги ютуқлар, чунончи ҳужайра назариясининг, энергиянинг сақланиш ва бир турдан иккинчи бир турга айланиш қонунининг, Ч. Дарвин томонидан турларнинг келиб чиқиши ҳақидаги эволюцион назарияларнинг кашф этилиши ва ривожлантирилиши ҳамда ака-ука Ковалевскийларнинг биологик фаннинг ривожида катта роль ўйнаган асарлари, Д. И. Менделеев томонидан элементлар даврий қонунининг эълон қилиниши, машҳур рус олими П. Л. Чебишевнинг «математик» идеализмга қарши чиқиб, математикада материалистик позицияларни ёқлаб чиққанлиги, А. М. Бутлеровнинг органик бирикмаларнинг химиявий тузилиши назариясига оид ишларининг юзага чиқиши ва фаннинг бошқа муҳим кашфиётлари табиатда ҳамма ҳодисалар пировардида метафизик тарзда эмас, балки диалектик тарзда рўй беришини, материалистик диалектикасиз табиат тўғрисидаги илмларнинг тараққиётини тушуниш ва англаб олиш мумкин эмаслигини кўрсатди.

Ушбу кашфиётлар ичида К. Маркс инглиз олими Ч. Дарвин кашфиёти жуда катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлаб, уни **«Бизнинг қарашларимизга табиий-тарихий асос беради»** деб юқори баҳолаган эди.

Карл Маркснинг энг катта хизматларидан яна бири шундаки, у диалектик ва тарихий материализмнинг принципиал қоидаларини асослаб бериш ва ривожлантиришдан ташқари, ўзи тадқиқ этган ҳар бир соҳага диалектика ғояларини татбиқ этди.

Улуғ доҳий табиатни ўрганувчи фанларнинг ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги аҳамиятини юксак қадрлаган. У ўзининг машҳур асари «Капитал» устида қизғин ишлар олиб бораётган пайтда, табиатшунослик «ҳар қандай билимнинг асосини ташкил этади» деб ёзган эди. Бу фикр фан-техника тараққиёти тезлашиб, унинг ютуқлари халқ хўжалигида тобора кўп қўлланаётган, фан бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланиб бораётган ҳозирги шароитда қайта-қайта тасдиқланаётир.

Эндиликда илм-фан иқтисодий, социал ва маънавий тараққиётнинг, бинобарин, халқ фаровонлигини оширишнинг муҳим манбаи бўлиб қолди. КПСС XXVI съездида қайд қилинганидек, **«ўн биринчи беш йилликда фан ва техниканинг ривожи совет жамиятининг иқтисодий ва социал вазифаларини ҳал этишга, экономикани интенсив равишда ривожланиш йўлига ўтказишни жадаллаштиришга, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга янада кўпроқ даражада бўйсундирилиши лозим».** Бу вазифа партия Марказий Комитетининг май ва ноябрь Пленумларида (1982 йил), КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқларида тараққиётимиз талаблари асосида янада конкретлаштириб берилди. Шунинг учун ҳам фундаментал ва амалий тадқиқотлар кўламини янада кенгайтириш, уларнинг йўналишини ўз вақтида пухта ва пишиқ аниқлаб бориш лозим бўлади. Чунки илм-фанни ривожлантириш фан-техника тараққиёти асосларининг асосидир.

Фаннинг бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланиши ҳақидаги К. Маркс таълимоти социализм туфайли янада катта одимлар билан ривож топмоқда, чунки, бир томондан, социализм шароитидагина фан-техника революцияси инсон ва жамият манфаатларига мос келадиган тўғри йўналиш касб этса, иккинчи томондан коммунистлар партияси жамият қурилишини илм-фансиз мутлақо тасаввур қилиб бўлмайди, деган фикрга асосланадилар.

Ривожланган социализм жамияти фанни кенг кўламда ривожлантириш учун чексиз имкониятлар очиб бермоқда. Ҳозирги вақтда халқ хўжалигининг турли соҳаларида 1,3 миллионга яқин илмий ходим хизмат қилмоқда, бу бутун дунёдаги илмий ходимларнинг тўртдан бирини ташкил этади, деган сўз. Бу жуда катта куч. Совет фани ижтимоий тараққиёт жараёнларини ўрганишда катта муваффақиятларга эришмоқда. Бизнинг мамлакатимиз математика ва механика, квант электроникаси ва қаттиқ жисмлар электроникаси, ядро энергияси, химия ва биологиянинг бир қанча йўналишлари, космик тадқиқотлар ва геология илми соҳаларида олдинги ўринларга чиқиб олди. Совет олимлари ўн биринчи беш йилликда фаннинг яна учта истиқболли йўналишига катта эътибор бермоқдалар. **Шулардан биринчиси — илмий тадқиқотларни автоматлаштириш. Иккинчи йўналиш — биотехнология. Учинчи истиқболли йўналиш — ҳисоблаш техникаси.**

Карл Маркс ҳақиқий фан арбоби эди. У яратган таълимот — марксизм эркесвар кишилар учун «йўлчи юлдуздир». В. И. Ленин айтганидек, Маркс таълимоти тўғри бўлганлиги учун ғоят кучли таълимотдир. Марксизм қотиб қолган ақида эмас, балки ҳаётдан, ижтимоий практикадан доимо куч олиб турадиган жонли ижодий таълимотдир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов СССРда социализм қурилишининг баъзи масалаларига бағишланган мақоласида Карл Маркснинг фан олдидаги хизматлари ҳақида гапириб бундай деди: **«Фан ғоят улкан кашфиётлар қилди, техника ютуқлари кишини лол қилиб қўймоқда. Шу билан бирга инсониятда жуда кўп янги, шу жумладан ғоят оддий бўлмаган ташвишлар пайдо бўлди. Унинг ташвишлари асосли, бу ташвишлар хом ашё, энергетика, озиқ-овқат, экология ва бошқа соҳалардаги оламшумул миқёсли проблемаларнинг кескинлашгани билан боғлиқдир. Лекин ҳозир халқларни ҳаяжонлантириб турган энг асосий масала — тинчликни сақлаб қолиш, термоядро фалокатининг олдини олиш заруратидир. Бизнинг партиямиз, Совет давлати, дунёдаги барча халқлар учун халқаро майдонда бундан муҳимроқ ҳеч қандай масала йўқ».** Бу масалани энг мақбул, энг одилона ҳал қилишда эса марксизм-ленинизм қудратли қуролдир.

У. ҲАЙДАРОВ,
философия фанлари кандидати, доцент.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Кейинги вақтларда АҚШ маъмуриятининг расмий вакиллари бераётган баёнотларда Совет Иттифоқининг Эронга нисбатан тутаётган сиёсати жўрттага бузиб кўрсатилмоқда. Шу билан бирга гўё Эрон «доимо шимолдан бўладиган хавф» остида турибди ва унга «Совет Иттифоқи бостириб кириши» мумкин, деган қўпол бўҳтонлар айтилмоқда. Яқинда АҚШда эълон қилинган ҳамда Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар ривожининг Пентагон тайёрлаган «сценарийси» ҳам мана шундай уйдирмалар асосига қурилган.

3 май куни АҚШнинг Москвадаги элчихонасига СССР Ташқи ишлар министрлиги топширган тақдимномада бундай даъволар бошдан-оёқ бемаъни уйдирма деб таърифланади. СССР томонидан Эронга ҳеч қандай хавф солинган эмас ва солинаётгани ҳам йўқ. Совет томони — жумладан энг юксак доирада ҳам, Эрон билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик принципларига асосланган яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш тарафдори эканлиги бир неча карра билдирилди. Совет томони буни ўзининг амалий ишлари билан ҳам исботлади.

Шу сабабли, деб уқтирилади тақдимномада, Америка расмий шахсларининг мазкур баёнотларини СССР сиёсатига қасддан қилинган туҳматдан бошқа нарса деб баҳолаб бўлмайди. Айни Қўшма Штатларнинг ҳаракатлари Форс кўрфази районида кескинлик туғдираётганлиги ва тинчликка жиддий хавф солаётганлиги, шу жумладан, Эронга ҳам таҳлика қилаётганлиги фактини бундай иғвогарлик баёнотлари яшира олмайди.

Совет ҳукумати СССРнинг Эронга нисбатан тутаётган сиёсати хусусидаги туҳмат даъволарни ўзаро нормал дипломатия муносабатларига эга бўлган давлатлар ўртасида йўл қўйиб бўлмайдиган бир нарса деб кескин рад қилади, деб уқтирилади пировардида.

Бугун — Совет матбуоти куни

ХАЛҚ ҲАЁТИНИНГ КЎЗГУСИ

Виктор ТЕЛЬПУГОВ

ЖУРНАЛИСТ

ҲИКОЯ

Ленин машинада, пиёда қаерга бормасин, уни ҳамма жойда кўринишидан ғалати — на ёш, на қари, на маъюс, на дилхуш — бир киши кузатиб юрарди.

Ленин унга секин кўз қирини ташлаб, мулоҳаза қилар эди:

«Ким бўлди экан? Қаердан, нега? Эҳтимол соқчилардандир? Мени шу шахсий соқчилардан қатъиян холи қўйишларини Дзержинскийга айтиб қўйишга тўғри келади».

Ленин бу кишини диққат билан кузатган сайин турли хаёлларга борар эди. Бир куни сабри тугаб сўради:

— Узр, ўртоқ, ён дафтарингизга нималарни ёзяпсиз?

— Газетага хабар ёзяпман. Владимир Ильич, мен журналистман, «Правда» газетасидан.

— Журналистмисиз? Мен эса бутунлай бошқача ўйлагандим, — дўстона жилмайди Ленин. — Ҳа, ҳамкасб сифатида ҳозирча сизга менда монелик йўқ. Фақат аниқ ва пухта ёритишингизни жуда илтимос қиламан. Бизнинг ишимизда бусиз мумкин эмас.

— Ҳаракат қиламан, Владимир Ильич.

Лениннинг Трёхгорка тўкувчи аёллари ҳузурида сўзлаган нутқи, унинг Россияда биринчи трактор кўкимтир тутун бурқситиб пишқириб қоратупроқ ер қатламини ағдариб ташлаётган Москва биқинидаги қишлоққа келиши, темир йўл депосининг Москва-Сортировочная станцияси комсомоллари билан қилган суҳбати тўғрисида газетада ҳақиқатан ҳеч қандай ортиқча, тўқима сўзларсиз мақолалар босилиб турди.

Аммо бир куни ноқулайлик рўй берди. Ленин бу сафар бир заводда нутқ сўзлади, йиғилиш тугаёзганда унинг ёнига журналист келиб мурожаат қилди.

— Владимир Ильич, марҳамат, бугун бу ерда нима ҳақда сўзлаганингизни икки оғиз сўз билан такрорласангиз.

— Яъни, нима тўғрисида дейсизми? Ҳа, ўзингиз қаерда эдингиз?

— Етиб келолмадим...

— Тушунмаяпман.

— Кечикиб келдим, деяпман. Трамвайлар юрмаяпти, бутун линия бўйлаб ток йўқ.

— Сиз эса нима қилдингиз? Демак, пиёда ҳаракатланиш усулидан фойдаланибсиз-да?

— Ҳа, шундай. Аввалига тез-тез юрдим, кейин чарчаб қолдим ва ниҳоят...

Ленин хижил бўлган журналистга диққат билан назар ташлади-ю, қуққисдан унинг соч-соқолига оқ тушган чол эканини илк бор пайқади.

Лениннинг журналистга раҳми келди, унинг елкасига оҳиста қўлини қўйиб, чуқур хўрсинди-ю, деди:

— Барибир кечикиб келиш ярамайди. Ҳар қандай шароитда ҳам.

У эса Лениннинг ҳазил ё жиддий гапираётганлигини бирданига тушунолмай ҳайрон бўлди. Бироқ Владимир Ильич ҳазил гапираётгани йўқ эди. У журналистга яна бир қараб, қўшиб қўйди:

— Ана энди бир чеккага чиқамиз, ишчилар билан нималар тўғрисида гапиришганимизни ёзиб олайлик. Дарвоқе, интизом хусусида ҳам гапиришдик, демак уни ёзиб қўйсангиз фойдадан ҳоли бўлмайди.

Иккови одамлардан тез бўшаётган цехнинг бир чеккасида жойлашган кичик хонага киришди. Кечки сменада иш бошланган, цех равоқларидан яна тутун ҳиди келар ва шовқин эшитилиб турар, Ленин билан журналист эса ҳамон суҳбатлашиб ўтиришган эдилар. Тўғрироғи бири сўзлар, иккинчиси блокнотнинг янги варағини тез-тез очиб, шоша-пиша ёзиб олаётган эди.

Ленин айтиб туришни тамомлаш арафасида журналист ён дафтарининг варақлари ҳам тугаб қолди.

— Аттанг, — деди Ильич, — бор-йўғи бир бет етмай қолди-я, аксига олиб, менинг ёнимда ҳам ҳеч варақ йўқ экан!

— Владимир Ильич айтишда давом этаверинг, ёдимда тутиб, редакцияда ҳаммасини сўзма-сўз ёзиб оламан.

— Афсуски, бундай пайтда қоғозсиз ҳеч мумкин эмас, — жилмайиб деди Ленин.

Шу пайт хона эшиги очилиб, цех бошлиғи кириб келди ва суҳбат охирини эшитиб, ёғ томган майда чизиқли бир парча кўк қоғозни — афтидан, наряд бланкаси бўлса керак — журналистга узатди.

— Йўқ, йўқ, бу менга, — дея Ленин уни тўхтатди. Ильич эпчиллик билан курсини яқинроқ суриб, цех бошлиғининг қилтиллаб турган кичик столи узра эгилиб, кўк қоғозга равон ҳарфлар билан бир неча сўз ёзиб, хатни журналистга берди.

— Мана бу хатни олиб эртага Халқ Комиссарлари Советига, ишлар бошқарувчиси олдига киринг. Сизни ўзим элтиб қўярдим-у, бироқ бошқа жойга шошиляпман. Куттириб қўйганим учун, узр.

Владимир Ильич цех бошлиғи ва журналист билан қўл олишиб хайрлашгач, жўнаб кетди. Бир неча дақиқадан сўнг журналист ҳам тутун босган хонани тарк этди.

Журналист эрталаб Халқ Комиссарлари Советига боргач, Лениннинг хатга нима ёзиб берганини билди.

Хатда «Правда» мухбири ихтиёрига дарҳол эгар-жабдуғи билан от бериш зарурлиги ёзилган экан.

«Ёши бир жойга бориб қолган, кун бўйи редакция топшириқларини шошилинч бажариш унга оғирлик туғдиради», — дея овоз чиқариб хавотирланган оҳангда ўқиди ишлар бошқарувчиси Владимир Ильич ёзган хатни.

Ленин, эҳтимол, умрида биринчи бор янглишгандир: журналист ҳали ҳеч қачон ўзини бугунгидек шу қадар навқирон, шу қадар чарчамас деб ҳис қилмаган эди.

Нурмат БОЗОРБОЕВ таржимаси.

Қўлингизда газеталарнинг янги сонлари. Сиз янгиликлар билан танишиб чиқмоқдасиз. Ҳаёт ойнасини яратувчи журналистнинг мақоласига «ғойибона» ташаккур эълон қиляпсиз. Шунда улар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган матбаачилар билан яқиндан танишгингиз келади.

ГАЗЕТА НАҚҚОШЛАРИ

РЕПОРТАЖ

Корхона фахри

Соат миллари саккизга яқинлашяпти. «Нашриёт юраги» газета-набор цехи гавжум. Ишчилар ўз ўрнида. Цех мастери, ветеран ишчи Т. Абдураҳмонов участкаларни айланиб чиқяпти. Линотипчиларга бугун газетага кетадиган, терилиши лозим бўлган зарур мақолаларни тақсимлайди.

Замонавий линотип машиналари бир зумда ишга тушди. Линотипчиларнинг ҳар бир ҳаракати аниқ ва чаққон. Журналист маҳсулоти — мақолаларнинг газетада сифатли чиқиши кўп жиҳатдан уларга боғлиқ. Гранка тоза терилса, иш осон кўчади.

— Цехимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг фахри, — дейди цех бошлиғи ўринбосари В. Мирончук. — Чунки, газета ишининг дастлабки босқичи шу ердан бошланади. Тайёр наборлар шу ерда саҳифаланади.

Соат 10. Газета саҳифаловчилар ҳам ишга шай. Макетлар асосида материалларни жойлаштириш бошланади. Бу цехнинг илғорлари жуда кўп. Қирқ йилдан бери шу ерда меҳнат қилиб келаётган Т. Музаффаров шогирдлари: Р. Ташланова, М. Санақулова, Б. Кулешовалар наборларни қандай тераётганликларини бир зум кузатади-да, ўзи ҳам номерга кетадиган янгиликни тез-у соз теришга ҳаракат қилади. Газета саҳифаловчилари О. Иброҳимов, Р. Гарипов, Ж. Абдураҳмоновнинг меҳнатидан ҳамма хурсанд. Саҳифалар муддатидан илгари ўқишга берилди...

Соат 18.00. Газета-набор цехидаги ҳаёт оқими янада қайнайди. Тайёр бўлган саҳифаларни диапозитивларга кўчириш бошланади. Саҳифалар бир неча дақиқа ичида фотоплёнкага кўчади. Бош инженер ўринбосари С. Л. Могилевский, цех мастери, ишлаб чиқариш ветерани Б. Шоёқубов, техноруклар Ғ. Нажимов, П. Неъматов, мастерлар А. Бердиева, Н. Карамановлар бу ишга бош-қош.

Фотосуратларга ўхшаш саҳифалар газета-ротация цехига ўтказилади. Меҳнат эстафетасини улар қабул қилиб олишади.

Янгилик шарофати

«Жонли саҳифа»лар газета-ротация цехининг монтаж участкасига олиб келинади. Кенг ва ёруғ хонада замонавий машиналар ўрнатилган. Бу ерда диапозитив саҳифаларга «тўн» бичилади. Цинкография-шакл бериш цехида тайёрланган суратлар саҳифаларга эҳтиёткорлик билан қўйилиб, монтаж қилинади. Монтажчи Р. Биккининанинг ҳаракатларини кузатамиз. У белгиланган ҳар бир чизиқни, суратни жой-жойига қўйиб чиқишга интиляпти. Газетанинг тўрт саҳифаси монтаж қилиб бўлинди... Сўнгра «жонли саҳифалар» фотонусха олиш участкасига узатилади. Бу ерда газетанинг биринчи ва тўртинчи, иккинчи ва учинчи саҳифалари кўчирилади, пластинкага олиш ишлари амалга оширилади. Гальванотипистлар А. Договоров, М. Бурдаев, Б. Ким газета пластинкаларининг сифатли бўлиши учун доимо курашишади. Цех бошлиғи ўринбосари М. Айтишин бу ишларга раҳбарлик қилади.

Ниҳоят, тайёр саҳифалар машиналарга ўрнатилади. Тонгги газеталарнинг дастлабки сонлари офсет усулида босилишга киришилади.

— Газеталарнинг офсет усулида босилиши унинг сифатини яхшилайди, айни чоғда меҳнат унумдорлигини оширади, — дейди цех бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими А. Муҳамедов. — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг газета комплекси янги цехининг қурилиши ишчилар учун қулайликлар яратди. «Замонавий полиграфия шаҳарчаси» юзага келди, десак адашмаймиз. Иттифоқимиздаги ўнлаб корхоналар комплекс учун мураккаб техника жиҳозлари юборишди. Германия Демократик Республикасининг машиналари эса, иш суръатини ошириш имкониятини берди. Илгари 700 минг нусха газета икки соат мобайнида босилар эди. Ҳозир офсет усулида шу муддат ичида 2 миллион нусхадан зиёд газета чоп этиляпти.

Газета-ротация цехидаги меҳнат эрта тонггача давом этади. Республика газеталари билан бирга марказий газеталар ҳам босиляпти... Тонг яқин. Ҳадемай, янги меҳнат кунимиз бошланади. Шу вақтда газета-ротация цехи техника назорати бўлими мастери А. Набихўжаев бажарилган ишларга якун ясайди. Чоп этилган газеталарнинг ҳар бирига ҳавас ила яна бир бор боқиб, уйга мамнун қайтишга ошиқади.

Масъулиятни оширамиз

— Газеталарни офсет усулида босишга ўтиш учун узоқ тайёргарлик кўрилди, — ҳикоя қилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг бош инженери Е. П. Хен. — Бунинг учун ишчилар, инженер-техник ходимларнинг малакаси оширилди. Газета комплекси қурилиши учун 21 миллион сўм капитал маблағ сарфланди. Бу ерда ўрнатилган ноёб машиналар нашриётимиз босмахонасини мамлакатдаги энг яхши полиграфия корхоналаридан бирига айлантирди. Ўн беш йил илгари бутун нашриётда 250 та машина ишлаган бўлса, бугунги кунда уларнинг сони 700 га яқинлашди. Нашриёт корхонасида босилаётган газеталарнинг умумий бир кунги тиражи 6 миллион нусхадан зиёддир. Журналларнинг эса бир йиллик тиражи 10 миллион нусхадан ортиқдир. Биз, матбаачилар партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан масъулиятни янада оширамиз. Офсет усулида босилган газета-журналларни ўқувчиларга ўз вақтида етказиб беришни асосий бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг қайноқ ҳаёти билан танишар эканмиз, республикамизда матбуот иши нақадар кенг кўлам касб этганлигининг, юксак парвозларга эришганлигининг гувоҳи бўламиз.

Репортажни «Совет Ўзбекистони» мухбирлари **Ҳ. СУЛТОНОВ** ва **В. МОЛГАЧЕВ** (фото) олиб бордилар.

Суратда: монтажчи Р. Биккинина иш устида.

Совет матбуоти кунини муносиб кутиб олаётган пешқадамлар билан танишинг: суратларда: 1. Газета-набор цехи линотипистлари Р. Ташланова (чапда) ва М. Санақулова. 2. Ротация цехининг ишчилари Б. Исҳоқов (ўнгда) ва М. Йўлдошев.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матбуотни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва район газеталари чиқа бошлаган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан Вобкент район «Пахта учун кураш» газетасининг редактори Баҳодир Расулович **Муҳиддинов**, Шовот районидаги Жданов номли мактаб ўқитувчиси, «Совет пахтакори» район газетасининг штатсиз мухбири Саъдулло **Ҳусаинов**, Шовот район «Совет пахтакори» газетаси редактори Қуронбой **Юсупов** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

Редакциялар ходимларидан, штатсиз мухбирлардан, район газеталари босмахоналари ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалигида кўп йил, самарали ишлаганлиги, республикада боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига саксон йил тўлиши муносабати билан Тошкент область, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-завод директори ўртоқ Муҳаммад **Отажонов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Андижон районидаги «Экин-тикин» насос станциясининг бошлиғи ўртоқ Усмон Абдураҳимович **Абдураҳимов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ контроли органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети инспектори ўртоқ Фатхулла Маҳмудович **Маҳмудов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, қишлоқ хўжалик органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Ленин йўли район комитетининг биринчи секретари ўртоқ Рўзи Саманович **Эргашев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ДАВР РУҲИГА ҲАМОҲАНГ

«Тошлоқ тонги» район газетаси ижодий коллективи матбуот кунини муносиб кутиб олмоқда. СССР ва Ўзбекистон ССР Журналистлар союзлари правлениеларининг М. И. Ульянова номидаги мукофотлари билан тақдирланган, ҳарбий-ватанпарварлик темасини ёритиш бўйича ўтказилган республика конкурсида биринчи ўринга сазовор бўлган, газетанинг полиграфик ижроси ҳам йил сайин яхшиланиб бормоқда. Редакция газетани безатиш ва полиграфик ижросини яхшилаш мақсадида ўтказилаётган республика кўрик-конкурсида мунтасил юқори ўринларни эгаллаб келмоқда.

Буларнинг ҳаммаси, аввало, жўшқин ҳаётимизда рўй бераётган воқеалар, янгиликлар, ташаббусларни сезгирлик билан илғаб олиб, уларни қизиқарли ва таъсирчан ёритиш, материаллар мазмунини яхшилаш ва мавзуини кенгайтириш, газетхон дилидагини топиб айтиш, кўпчиликни ўйлантираётган проблемаларни дадиллик билан кўтариб чиқиш, уларнинг ижобий ҳал этилишига эришиш йўлидаги ижодий изланишларимиз самараси, албатта. Ҳозирги кунда газетамиз қиёфасини КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари билан суғорилган материаллар белгилаб бераётганлиги ҳам шундан далолат беради.

«Ҳар бир иш жойида мустаҳкам интизом, юксак сифат ва самарадорликка эришайлик!», «Меҳнат интизоми — тараққиёт мезони» умумий сарлавҳалари остида берилган саҳифаларда кишиларда онгли интизомни тарбиялаш борасида амалга оширилаётган ишлар умумлаштирилди, камчиликлар ҳам принципиал танқид остига олинди. Газетада янгидан очилган «Шараф ва шуҳрат — меҳнатга яраша!», «Меҳнат интизоми — муваффақият гарови» рубрикалари остида мунтазам равишда ёритилаётган материалларнинг мазмуни ва йўналиши ҳам ана шу муҳим соҳага қаратилмоқда.

Интизомни мустаҳкамлаш ва ҳар бир коллективда ижодий меҳнат вазиятини вужудга келтиришда социалистик мусобақани тўғри ташкил этиш, айниқса, ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйиш муҳим роль ўйнайди. Шуни назарда тутган ҳолда мусобақа темасини мумкин қадар кенг ҳамда чуқур ёритиб боришга ҳаракат қиляпмиз. Мусобақа жараёнида туғилаётган қимматли ташаббуслар атрофлича ўрганилиб, оммалаштирилмоқда. Район партия комитети газетамизнинг бундай чиқишларини доимо қўллаб-қувватлаётир.

И. ФОЗИЛОВ,
Фарғона область, Тошлоқ район «Тошлоқ тонги» газетаси редактори, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

ЛАУРЕАТЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

МУСОБАҚАНИ ЁРИТИШДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ УЧУН

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилда матбуот, телевидение ва радиода социалистик мусобақани энг яхши ёритиш учун ўтказилган Бутуниттифоқ конкурси натижаларини якунлади.

Бошқа бир қанча коллективлар қатори **«Правда Востока»** республика газетаси билан **«Коммунист»** ва **«Андижанская правда»** (Ўзбекистон ССР) область газеталари редакциялари СССР Журналистлар союзининг пул мукофотлари ҳамда Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Катта халқ хўжалик ва тарбиявий аҳамиятга эга бўлган газета кампанияларини ўтказганлиги учун бир қанча коллективлар қатори **«Совет Ўзбекистони»** ва **«Ҳақиқати Ўзбекистон»** республика газеталари коллективлари ҳам СССР Журналистлар союзининг пул мукофотлари ҳамда Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар. Мазкур редакцияларнинг коллективлари бу мукофотга уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли (Ўзбекистон ССР, Янгийўл райони) ва В. И. Ленин номли (Тожикистон ССР, Турсунзода райони) колхозлари мисолида икки қардош республика пахтакорлари мусобақаси тажрибасини ёритишдаги кўп йиллик хизматлари учун сазовор бўлдилар.

ЭНГ ЯХШИ ЖУРНАЛИСТИК АСАРИ УЧУН

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилги энг яхши журналистик асарлар учун бериладиган мукофотларни ҳам эълон қилди.

Ушбу мукофотга сазовор бўлганлар орасида «Қишлоқ ҳақиқати» (Ўзбекистон ССР) республика газетаси редакциясининг бўлим мудири **С. Ж. Сайдалиев** ҳам бор. Унинг Ғарбий Сибирдаги янги қурилишларда ишлаётган ўзбек ишчилари меҳнати тўғрисидаги туркум очерклари бу мукофотга лойиқ кўрилди.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг секретариати 1982 йилда ўтказилган республика ижодий конкурсларини якунлади.

Энг яхши журналистик асарлар конкурси бўйича қуйидагиларга пул мукофотлари берилиб, Ўзбекистон Журналистлар союзи мукофоти лауреати нишони ва дипломи топширилади.

— **Баранов** Альфред Александрович, ЎзТАГ республика ахбороти бош редакторининг ўринбосари — «Тюмень миллионига қўшган ҳиссамиз» репортаж-тематик саҳифа учун. Репортаж «Правда Востока», «Тюменская правда» газеталарида ва бир қанча бошқа газеталарда, «Партия турмуши»—«Партийная жизнь» журналида эълон қилинган;

— **Жўрабоев** Анвар, «Совет Ўзбекистони санъати» журнали редакциясининг масъул секретари — «Правда» газетасида босилган «Камалак жилолари», «Совет Ўзбекистони санъати» журналида босилган «Самарқанд нони» материаллари, «Дил суҳбати» рубрикаси остида адабиёт ва санъат арбоблари билан интервьюси учун;

— **Раҳимбергенова** Солия, «Хоразм ҳақиқати» газетаси редакцияси пропаганда бўлимининг мудири. «Қизлар клуби» рубрикаси остида шу газетада босилган мақолалари учун;

— **Саъдуллаев** Номоз, «Совет Ўзбекистони» республика газетасининг мухбири — қоракўлчилик проблемалари ҳақида шу газетада эълон қилган мақолалар туркуми учун;

— **Тэпль** Рустем Вильгельмович, «Социалистическая индустрия» газетасининг ўз мухбири — «Правда Востока» газетасида эълон қилинган «Давлат кишиси», «Тошкентдан борган қозоғистонликлар» очерклари ва «Улар кимга хизмат қиладилар» сарлавҳали мақоласи учун;

— **Фитц** Александр Владимирович, «Комсомолец Узбекистана» газетасининг редактори ва **Шатуновский** Олег Борисович, шу газета редакцияси комсомол турмуши бўлимининг мудири — «Бизлар уч миллионмиз» очерклар тўплами учун. Тўпламни «Ёш гвардия» нашриёти чиқарган;

Энг яхши журналистик ишлар учун қуйидагилар дипломлар билан мукофотланди:

— **Абзалов** Музаффар Маҳаматович, Ўзбекистон телевидениеси қишлоқ хўжалик программалар бош редакциясининг бош редактори; **Шораҳмедов** Шуҳрат Илёсович, шу редакциянинг катта редактори;

— **Иноземцева** Лариса Александровна, Ўзбекистон телевидениеси музикали программалар бош редакциясининг режиссёри; **Жидков** Владимир Антонович, Самарқанд область «Ленинский путь» газетаси редакторининг ўринбосари; **Ибаев** Маҳмуджон Жалилович, Андижон область «Коммунист» газетаси редакциясининг бўлим мудири; **Иброҳимов** Ҳусан, «Ўқитувчилар газетаси»нинг мухбири; **Костиря** Вячеслав Афанасьевич, «Огонёк» журналининг мухбири; **Мелибоев** Аҳмаджон, «Ёш гвардия» нашриёти бош редакторининг ўринбосари; **Пўлатов** Султон «Жиззах ҳақиқати» область газетаси редакциясининг бўлим мудири; **Шофман** Инна Иосифовна, «Экономика и жизнь» журнали редакциясининг бўлим редактори.

«Бузилмас иттифоқнинг 60 йиллиги» шиори остида конкурс юзасидан республика ва область оммавий ахборот органлари группаси бўйича:

— Биринчи мукофот ва I даражали диплом «Правда Востока» газетаси редакцияси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва иккинчи даражали дипломлар — Ўзбекистон телевидениесининг «Ишчанлик вазиятидаги учрашувлар» туркум эшиттиришлари коллективи ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси редакцияси коллективига;

— учинчи мукофотлар ва учинчи даражали дипломлар — «Наманган ҳақиқати» область газетаси ва Фарғона область радиоэшиттириш комитети коллективларига;

район ва шаҳар газеталари группаси бўйича:

— биринчи мукофот ва биринчи даражали диплом — «Тошкент оқшоми» шаҳар газетаси редакцияси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва иккинчи даражали дипломлар — Қўқон шаҳар «Знамя труда» газетаси ва Жалолқудуқ район «Олға» газетаси (Андижон область) редакциялари коллективларига;

— рағбатлантирувчи мукофот ва диплом—Задарё район «Коммунизм йўли» газетаси (Наманган области) коллективига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун Фарғона область «Коммуна», Андижон область «Коммунист», «Ферганская правда» область газеталари, Тўрақўрғон район «Машъал» газетаси коллективлари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг ижодий ходимларидан Абдуқодиров Абдуллажон Абдуғаниевич, Ботирбеков Турсунбой, Амиров Шавкат, Носиров Абдулхай, Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетаси редакциясининг масъул секретари Абдураҳмонов Раҳматулла, «Жиззах ҳақиқати» область газетаси редакциясининг ходими Одилов Тожи дипломлар билан мукофотландилар.

Социалистик мусобақани энг яхши ёритганлик учун конкурси бўйича:

— мукофот ва диплом — «Ёш ленинчи» газета редакцияси коллективига;

— мукофотлар ва дипломлар — «Тошкент ҳақиқати» ва «Хоразм ҳақиқати» область газеталари редакциялари коллективларига;

— мукофотлар ва дипломлар—Жиззах район радиоэшиттириш ва СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг кўп тиражли «Тракторостроитель» газетасининг коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун республика радиосининг, «Андижанская правда», «Наманганская правда» область газеталари, Оқолтин район «Оқ олтин», Олтинкўл район «Коммунистик меҳнат учун», Боёвут район «Ленин байроғи», Бувайда район «Олға», Марҳамат район «Оқ олтин» газеталари, «За цветные металлы», «Ишчи шарафи», «Рабочая честь» кўп тиражли газеталар редакцияларининг коллективлари дипломлар билан мукофотландилар.

«Пахтакорнинг олтин қўллари» шиори остида конкурси бўйича:

— мукофот ва диплом «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» республика газеталари редакцияси коллективига;

— мукофотлар ва дипломлар—«Жиззах ҳақиқати» ва «Қашқадарё ҳақиқати» область газеталарининг редакциялари коллективларига;

— мукофотлар ва дипломлар—«Вечерний Ташкент» шаҳар газетаси ва Чортоқ район «Чортоқ ҳақиқати» (Наманган области) газетаси редакциялари коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлик учун Китоб район «Ғалаба» газетаси (Қашқадарё области) редакцияси коллективи, Сурхондарё область «Ленин байроғи» газетасининг катта мухбири Ҳикматов Шомил Шерматович дипломлар билан мукофотландилар.

Ҳарбий-ватанпарварлик тематикасини энг яхши ёритиш конкурси бўйича:

— биринчи мукофотлар ва I даражали дипломлар —«Правда Востока» республика газетаси ва «Сирдарё ҳақиқати» область газетаси редакцияларининг коллективларига;

— иккинчи мукофотлар ва II даражали дипломлар — «Комсомолец Узбекистана» ва «Ленин байроғи» республика газеталари редакцияларининг коллективларига;

— учинчи мукофотлар ва III даражали дипломлар — «Хорезмская правда» область газетаси ва Чуст район «Чуст ҳақиқати» газетаси (Наманган области) редакцияларининг коллективларига берилди.

Конкурсда актив қатнашганлиги учун Бухоро район «Ленин байроғи» газетаси редакциясининг коллективи диплом билан мукофотланди.

Район, шаҳар ва кўп тиражли газета редакцияларида оммавий ишни энг яхши йўлга қўйганлик учун М. И. Ульянова номидаги конкурс бўйича:

— биринчи мукофот ва I даражали диплом — Тошкент кабель заводининг «За электрификацию» кўп тиражли газетаси коллективига;

— иккинчи мукофотлар ва II даражали дипломлар — Наманган район «Учқун» газетаси ва Фарғона район «Шонли меҳнат» газетаси редакцияларининг коллективларига;

— учинчи мукофотлар ва III даражали дипломлари — КПСС XXV съезди номли Бухоро тўқимачилик комбинатининг «Бухоро тўқимачиси» — «Текстильщик Бухари» кўп тиражли газетаси ва Избоскан район «Пахтакор» газетаси (Андижон области) редакцияларининг коллективларига берилди.

ХОТИРЛАШ ВАХТАСИ

Тошкентда Мотамсаро она монументи пойидаги абадий машъала ёнига, жангчилар қабристонидаги Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ёдгорликлари пойига гулчамбарлар ва гул шодалари қўйилди.

4 май куни бу ерда митинг бўлиб ўтди. Митингга шаҳар комсомоллари ва ёшлари, Бутуниттифоқ революцион ва Меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб юриш қатнашчилари, Улуғ Ватан уруши ветеранлари, пионерлар, Совет Армияси жангчилари келдилар. Нотиқлар совет кишиларининг Улуғ Ватан урушида кўрсатган қаҳрамонлиги тўғрисида, меҳнат зафарлари ва бугунги ишлар ҳақида, ғалаба нури мамлакат ёшларини совет халқи шон-шуҳрати ва жасорати маршрутлари сари бошлаётганлиги тўғрисида гапирдилар.

9 майгача давом этадиган хотирлаш вахтаси кунларида республиканинг барча комсомол ва пионер ташкилотларида ёшлар митинглари, мардлик сабоқлари бўлиб ўтади. Бу учрашувларда Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари фахрий меҳмонлар сифатида иштирок этадилар. Ҳаваскор артистларнинг концертлари, махсус фотокўргазмалар Ватанимиз озодлиги ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган ана шу мўътабар кишиларга бағишланади.

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида хотирлаш вахтасига бағишланиб спорт мусобақалари, агитмотокросслар ва югуришлар, «Зарница» ва «Орленок» ҳарбий-спорт ўйинлари ўтказилади.

(ЎзТАГ мухбири).

ТАБАРРУК ОТАХОН

ПИРИ БАДАВЛАТЛАРИМИЗ

Ирмоқлар қўшилиб дарё бўлганидек, одатда катта байрам тантаналари ҳам кичик хонадонлардаги, қолаверса, ҳар бир инсон қалбидаги қувончу шодликлардан таркиб топади.

Биз Хўжаобод районидаги «Коммуна» совхози территориясида истиқомат қилувчи бу хонадонда байрам арафасида бўлдик. Болаларнинг шодликка тўла қийқириқлари катталарнинг овозига қўшилиб, анча наридан эшитиларди. Кўчадан ўтаётган кишилар, беихтиёр бу уйда тўй ёки бирор тантанали маросим бўляпти, шекилли, деб ўйлашлари турган гап.

Аслида-чи? Аслида етмиш уч баҳорни кўрган Миркомил ота Азимов ва турмуш ўртоғи Дилбархон аяни байрам билан табриклагани фарзандлари тўпланишганди. Отанинг 15 фарзанди, 71 невараси бор. Ўн беш фарзанд!.. Фозилжон пахта пункти ишчиси, Комилжон — ферма мудири, Набижон — бухгалтерия ходими, Халилжон — бўрдоқичилик базаси ишчиси, Каримжон — совхоз ишчиси...

Набиралар қуруқ келишмайди. Ҳар бирининг қўлида бобоси билан бувисига каттами-кичикми совға бўлади. Ҳар бири бобоси ва бувисини олдинроқ табриклашга шошилади. Лекин тартибга риоя қилиш керак. Навбатсиз совға топширишга йўл қўйилмайди. Улар ёшларига қараб навбатга турадилар.

Бобо бир гапни такрорлашни яхши кўради. «Ўтган кунинг унутма, хом чорининг қуритма». Ўтмишни билмаган, эсламаган одам ҳозирги кунларнинг қадрига етмайди. Бобонинг фалсафаси шу! У бу гапни фарзандлари, невараларига ҳам сингдириш баҳонасида тез-тез ўтмишни эслаб туради.

... 1928—1929 йилларда у район ишлаб чиқариш ширкатининг Манак қишлоғи бўйича вакили бўлиб ишларкан, аҳоли ўртасида коллективлаштириш ҳақида тушунтириш ишлари олиб борди. Чунки ўша йиллари қишлоқда тузилган дастлабки колхоз ёт унсурларнинг иғвоси билан тарқаб кетган эди. Қишлоқ босмачиларнинг уяси эди. Улар тез-тез худди кўршапалакдек қишлоққа, айниқса, Совет ҳокимияти учун жон куйдираётган активларнинг оилаларига тунда ҳужум қилиб туришарди. Уйларига ўт қўйишарди. Юрак олдириб қўйган кишилар кеч кириши биланоқ дарвозаларини беркитиб, оналар болаларини бағрига маҳкам босишарди. Қишлоқ активлари босмачиларга қарши курашни тобора авж олдиришарди. Бунда Миркомил Азимов уларга бош-қош бўлганди.

1930 йилда Нишоббўйида «8 Март» колхози тузилганида М. Азимовни раисликка сайлашди. Саккиз йиллик фаолиятида пахта ҳосилдорлигини 7 центнердан 35 центнерга кўтарди. Сўнг қишлоқ Советига раислик қилди.

Меҳнатга ўрганган одам бекор туриши қийин. Миркомил Азимов пенсияга чиққандан кейин ҳам бекор туришни ўзига эп кўрмади. Атрофига тенгқурларини тўплаб, беш гектар чакалакзорни боғ қилди. Қишлоқ кексалари билан ҳозир ҳам боғни парвариш қиляпти.

Т. АШУРОВ,
Андижон области.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Фарғона шаҳрининг Қирғули районн марказида «Қирғули» савдо маркази фойдаланишга топширилди. Бу ерда 8 озиқ-овқат ва 7 та саноат моллари бўлими ишлаяпти. Ўн биринчи беш йилликда районда яна шундай иккита савдо маркази қурилади.

СУРАТЛАРДА: 1. Янги савдо маркази. 2. Газламалар бўлимида.

Ш. Алимов фотолари. ЎзТАГ фотохроникаси.

ЯНГИ ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИ

АНДИЖОН. (ЎзТАГ мухбири). Баҳор байрами — 1 Май арафасида Боғишамол дам олиш зонаси дастлабки дам олувчиларни қабул қилди. Улар бу ерга осма йўлдан келишди. Биринчи Май арафасида мамлакатда энг узун пассажир осма йўлларидан бири бўлган бу йўл ишга тушди.

Кўм-кўк тоғ ёнбағирлари, ўрмон-боғ зонаси бўйлаб саёҳат икки километр давом этади.

Дам олиш зонасини барпо этишда областнинг кўпгина меҳнат коллективлари қатнашдилар. Ҳозир шаҳардан бу ерга троллейбус линияси ўтказилмоқда.

КИНОДРАМАТУРГИЯНИНГ ЭНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАЛАРИ

Энг оммавий санъат — кино санъати соҳасида яратилаётган асарларнинг сифати кўп жиҳатдан сценарийчиларнинг ижодий изланишлари ва маҳоратларига боғлиқдир. Сценарийчиларнинг биринчи навбатдаги вазифалари, фильмлар яратишда иштирок этаётган ёш адибларни тайёрлаш масалалари СССР Кинематографиячилар союзи кинодраматургия Бутуниттифоқ комиссиясининг 4 май куни Тошкентда очилган сайёр пленумида муҳокама этилмоқда. Пленум ишини шу комиссия раиси РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофотининг лауреати В. К. Черних олиб бормоқда.

Пленумда Москва, Ленинград, Украина ва Белоруссия, Озарбайжон ва Қозоғистон ҳамда бошқа республикалардан келган таниқли кинодраматурглар, СССР Кинематография давлат комитети ва республикалар кинематография давлат комитетларининг вакиллари, ижодий союзларнинг раҳбарлари иштирок этмоқдалар.

Докладлар ҳамда сўзга чиққан кишиларнинг нутқларида ҳозирги вақтда сценарийчилар, барча экран усталари ўзларининг куч ва истеъдодларини КПСС XXVI съезди, сўнгги муҳим партия ҳужжатлари улар олдига қўйган катта вазифаларни ҳал этишга сарфлаётганликлари таъкидланди.

Сўзга чиққан кишилар шу соҳада қилинаётган катта ишлар ҳақида гапириб, ҳозирча ҳамма сценарийлар ҳам совет томошабинининг тобора ўсиб бораётган маънавий эҳтиёжларига, юксак замонавий талабларига жавоб бермаётганлигини уқтириб ўтдилар. Кинодраматургларнинг куч-ғайратини яратиладиган фильмларнинг бадиий жиҳатдан чуқур мазмунли бўлишига мувофиқлаштириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленум кейинги иш кунларининг программасида ижодий мунозараларни давом эттириш, Ўзбекистон кинематографиячиларининг тажрибаси билан танишиш, республика меҳмонларининг Самарқандга сафар қилишини уюштириш кўзда тутилган. (ЎзТАГ).

Журналист мулоҳазаси

АРМОН

Юмуш билан кетаётган эдим. Автобусда беихтиёр икки кишининг суҳбатига қулоқ солдим.

— Бир яшик ароқ ҳам етмади, — деди эллик ёшлардан ўтган киши илжайиб. — Кечаси ресторандан оз-моз топиб келдим. Ўғлимнинг ўртоқлари ҳам кўп экан.

— Роса зиёфатни катта берибсиз-да, — унга шеригининг ҳаваси келди. — Армияга кузатиш зиёфатини ҳам тўйдек ўтказибсиз, барака топинг.

— Биз уйланган маҳалда дастурхонга ароқ тугул арзон винони ҳам катталардан тортиниб қўярдик. Биров унча ичмасдиям, — деди сочлари мошгуруч киши. — Ҳозир тўй тугул ЗАГС дейсизми, фарзанд кўрди дейсизми, ичкиликсиз ўтмайди. Дастурхонга ароқ, коньяк қўйиш керак.

Қовоқлари шишинқираб, кўз жияклари қизарган кишига бу гап ботмади.

— Ҳаммаси тўкин-сочинликнинг шарофатидан-да, ака, ундан ташқари буям янгича урф-одатларга киради.

Автобусда кетаётганлар беихтиёр бу суҳбатга қўшилишди.

Хаёлимга яқинда суд залида бўлиб ўтган воқеа келди. Залда одамлар лиқ тўла. Ҳамманинг кўзи тўсиқ ортидаги қора курсида ўтирган йигитда. Келишган, йигирма уч ёшлардаги йигит. Кўзлари жовдирайди. Ҳеч кимга тик боқа олмайди. Шу йигит ўз дўстини қурбон қилганига ишонгинг келмайди. Аммо, унинг қўли қон, инсон қони билан булғанган. Унинг ёши улғаяр, кўп нарсалар ёдидан кўтарилар ҳам. Бироқ, қалбидаги доғ бир умр уни қийнайди. Ширин кунларида ялт этиб қалб кўзига ташланиб, ҳаётида бир умрга етадиган жиноят қилганини ёдига солиб туради. Дунёдан кўз юмган ҳам шу йигит ёшида, ҳали аччиқ-чучукни тотиб улгурмаган эди.

Ноябрь ойининг иккинчи куни эди. Анваржон Совет Армияси сафига чақириладиган бўлди. Шу муносабат билан ў дўстларини уйига таклиф этди. Ота-оналари ўғиллари йигит бўлиб, эл ишига яраб қолганидан хурсанд бўлиб, елиб-югуриб хизмат қилишди, топган-тутганини дастурхонга тўкишди. Албатта, дастурхонга ҳусн, суҳбатга ширинлик бағишлайди, деб турли спиртли ичимликларни ҳам тўкиб солишди. Йигитларнинг ўтириши олдинига унча қизимагандай туюлди. Бир-икки шиша бўшагач, тилларининг боғичи ечилди. Ўтган-кетганни, солдатликда бўладиган ғаройиб воқеаларни эслашиб ўтиришди. Ҳарбий хизматда бўлиб қайтганлар Анваржонга панд-насиҳат қилган бўлишди. Ўтириш тунги соат уч яримларгача ҳам тарқамади.

Зиёфатда қатнашаётганлардан Ҳошимжон билан Ботирали кўпроқ ичиб қўйиб, жиқиллашиб қолишди. Икки пичоқ бир қинга сиғмайди, деб муносабатларига аниқлик киритмоқчи бўлишди. Улар ташқарига чиқиб кетишаётганини биров сезди, биров сезмади. Кўчага чиқишлари билан орқада келаётган Ботирали Ҳошимжоннинг елкасига камар билан қарсиллатиб урди. Ҳошимжон ҳам мушт кўтарди. Ичкиликнинг таъсирида уларнинг қони қайнаб, онги-шуури карахт бўлиб қолган эди. Ҳошимжон муштлари кор қилмаётганидан ғазабланиб пичоғини қинидан чиқариб, Ботиралининг кўкрагига урди.

Наманган область суди бу жиноятни ҳар томонлама ўрганиб чиқди. Қотил Ҳошим Раимов Задарё районидаги Жомашўй посёлкасида яшарди. Оилалик, бир фарзанди бор. Кўприксозлик отрядида ишларди. Судда у ўз айбини бўйнига олиб, бундай деди:

— Мен қандай қилиб бу ишни қилиб қўйганимни билмайман.

Анваржоннинг ота-оналари зиёфатлари шундай оғир оқибатга олиб келишини, ўғлининг дўсти қурбон бўлишига сабабчи бўлишлари мумкинлигини хаёлларига ҳам келтиришмаган. Энди армон қилишяпти.

Кейинги йилларда болаларини ҳарбий хизматга кузатиш учун тўкин-сочин зиёфат бериш одатга айланиб қолди. Болаларини армияга кузатаётганлар дастурхонга спиртли ичимликлар қўйиши шартмикин деб сўрасангиз, сизга қандайдир савол назари билан қараб, лаб буриб:

— Эл қилаётган ишни қилиш керак-да, — дейишади. — Менинг болам кимникидан кам экан?

Бу яшаш учун эмас, ейиш учун яшайдиган, ҳаром-хариш пул топаётганлар томонидан ўйлаб топилган урф-одат-ку? Бу ярамас одатлар баъзи жойларда тез тарқалаётгани кишини таажжублантиради. Айрим кишилар бу замонамизнинг кўрки, биз кўрмаган саодатли кунларни фарзандларимизга раво кўрсак, ёмонми, дейишади. Лекин болаларимизни мешчанликка, спиртли ичимликларга ўргатишяпти, била туриб уларнинг мусаффо онгларини заҳарлашяпти.

...Шу сатрларни ёзиб ўтирганимда эшик қўнғироғи жиринглади. Маҳалла комитетининг раиси кирди.

— Фалончининг ўғли армиядан келибди. Шунга ошга айтган эди, — деди у азонлаб кирганидан хижолат бўлиб:

— У киши бошқа маҳаллада яшарди-ку? — дедим ҳайрон бўлиб.

— Тўғри, аммо икки-уч маҳаллага ош бераётган эканлар. Айтганча, ишдан эртароқ келсангиз фалончибой ака ҳам кечқурун маҳаллага зиёфат беряпти. Ўғли армияга кетаётган экан...

Минг таажжубки, бу икки киши ҳам шаҳримизнинг обрўли кишиларидан, катта-катта ташкилотларнинг бошлиқларидан.

Тонг ҳам отди. Аммо, мен ҳамон исрофгарчиликдан бошқа нарса бўлмаган, «янги одатлар», ароқ туфайли жувонмарг бўлган Ботирали, ўн йил озодликдан маҳрум этилган Ҳошим Раимов ҳақида ўйлаб ўтирибман.

А. НИЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

МУАММО, ТАКЛИФ, ИСТАК

«ОМОНАТ» МУЗЕЙ

СПОРТ ТАРИХИ МУЗЕЙИ ХУСУСИДА БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР

Республикамизда физкультура ва спортни ривожлантириш, оммавийлигини таъминлаш, спортчилар маҳоратини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Спортнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб, физкультурачилар сафи кенгайиб бормоқда. Ўзбекистонлик йигит-қизлар Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда совет спорти шарафини муносиб ҳимоя қилмоқдалар.

Хўш, спортчиларимизнинг қўлга киритган ва келажакда эришадиган натижалари, катта-кичик совринлари, ёрқин суратлари тарих ойнаси бўлмиш музейда ўз аксини топяптими? Сирасини айтганда, Ўзбекистон спорт тарихи музейини ташкил этиш масаласи бундан 10 йил аввал ижобий ҳал этилганди. Ўшанда Ўзбекистон спорти тарихига оид материал ва ҳужжатларни йиғишга қизғин киришилди. Октябрь революцияси, ундан кейин ва ҳозирги давр билан боғлиқ ноёб ва қимматли ҳужжатлар тўпланди. Республика Спорт комитети биносининг бешинчи қаватидан жой ажратилди.

Мана «омонат» музей очилганига ҳам 10 йил бўляпти. Бу даврда музей на кенгайди, на бойиди. Спорт байрамлари ёхуд меҳмонлар учунгина эшиги очиладиган музейни ўзига хос маданият маскани деб бўладими?! Музейдан баъзан архив сифатида фойдаланганларнинг масъулиятсизлиги оқибатида қимматли ҳужжатлар бой берилянти. Ахир музей ташкил этишдан мақсад турмуш тарзимизнинг бирор жабҳасига тааллуқли ўтмиш саҳифаларини кенг жамоатчиликка намойиш этиш эмасми? Музей ҳаммабоп гўша, маънавий бойлик манбаи бўлиши лозим.

Биз, спорт ветеранлари турли мулоҳазалардан кейин музей учун алоҳида жой бўлиши зарур, деган хулосага келдик. Шунда Москва, Ленинград ҳамда Украина спорт тарихи музейларига ўхшаш ҳавас қилса арзигулик маданият ўчоғи вужудга келади. Давлат музейи деб юритилса, нур устига аъло нур бўлади. Бундан ташқари, спорт музейини молиявий жиҳатдан давлат бюджетига киргизиб, штат ва кадрлар билан таъминлаш муҳимдир. Шундагина республикамиз спорт тарихи бойлигини «бағрига» оладиган ажиб музей ташкил этилган ва у ёшларимиз тарбияси учун хизмат қиладиган бўларди.

Ана шундай фикр-мулоҳазаларни республика спорт ветеранларининг президиумида бир неча бор муҳокама қилиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети коллегиясида кўриб чиқишга тавсия этилди. Аммо натижаси биз кутгандек бўлмади. Боиси марказий «Пахтакор» стадионини юз минг ўринли қилиб қайта қуриш режалари тузилаётганлиги ва яқин келажакда ана шу стадион минбарлари тагидан музей учун алоҳида хоналар ажратилиши ҳақида маълумот олдик, холос. Мана шунга ҳам саккиз йил бўлди. Лекин аҳвол ўзгаришсиз қолмоқда.

Е. ВАЛИШОЕВ,
1928 йилдан КПСС аъзоси, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими.

Баҳслар ва ғолиблар

* ФУТБОЛ. Кеча «Спартак» — «Зенит» командалари учрашуви билан олий лига коллективлари ўртасида мамлакат чемпионатининг саккизинчи тур ўйинлари якунланди. Бўлиб ўтган учрашувларда эса қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: «Шахтёр» — «Торпедо» (К) — 1:0, «Днепр» — «Арарат» — 4:0, ЦСКА — «Торпедо» (М) — 0:0, «Динамо» (Мн) — «Динамо» (К) — 0:0, «Черноморец» — «Динамо» (Тб) — 4:1, «Жальгирис» — «Металлист» — 3:2, «Динамо» (М) — «Пахтакор» — 0:0, «Нистру» — «Нефтчи» — 0:1. Ҳозирча «Черноморец», «Шахтёр» ва пойтахт торпедочилари 11 тадан очко билан пешқадам бўлиб туришибди. «Пахтакор» футболчилари 7 очко билан тўққизинчи ўринга кўтарилдилар.

* ТЕННИС. Японияда аёллар ўртасида стол тенниси бўйича ўтказилган жаҳон чемпионати тугади. Финалда ХХР теннисчилари билан Япония командаси (3:0) учрашди. 3—4 ўринлар учун СССР — КХДР командалари (1:3) ўзаро баҳслашдилар. Чемпионат низомига кўра совет теннисчилари ҳам бронза медали совриндорлари бўлишди. Мусобақада тошкентлик Европа чемпиони Ф. Булатова ҳам иштирок этди.

Реклама ва эълонлар

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/V да **Келинлар қўзғолони**, 6/V да **Аризасига кўра**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/V да **Ишонмасанг ўламан**, 6/V да **Хизматингизга тайёрмиз**.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ КОМИТЕТИ 6 ОЙ МУДДАТГА

МАВСУМИЙ ИШЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Сахалинрибпром» «Сибрибпром», «Приморрибпром», «Хабаровскрибпром» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг корхоналарида ҳамда Владивосток ва Троица денгиз балиқчилик портларида ишлаш учун ёлғиз эркаклар ва хотин-қизлар таклиф қилинади.

Иш ҳақи — маошга оширилган коэффициент қўшиб тўланган ҳолда аккорд-мукофотли.

Меҳнат шартномасини тузган ишчиларга бир йўла ёрдам пули ва иш жойига етиб боргунча суткалик нафақа берилади, иш жойига бориш, меҳнат шартномаси муддати тугаганидан сўнг аввалги яшаш жойига қайтиб келишда йўл ҳақи тўланади.

Ишчилар Тошкентдан график бўйича жўнатилади.

Справкалар ва йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинг:

ШАҲАРЛАРДА — аҳолини ишга жойлаштириш бўйича бюро инспекторларига;

РАЙОНЛАРДА — меҳнат бўйича область бўлимларининг вакилларига;

ТОШКЕНТДА — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хонага ва ишга жойлаштириш бўйича район пунктларига.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ХИМИЯ ИНСТИТУТИ лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Уғитларнинг полимер турлари: катта илмий ходим, кичик илмий ходимлар (5 ўрин);

ноорганик бирикмаларнинг эколого-токсилогик тадқиқотлаш: катта илмий ходим, кичик илмий ходимлар (2);

микроэлементлар: катта илмий ходим.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Мурожаат учун адрес: 700170, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 77-уй. Телефон: 62-75-61.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

7 май ва 4 июнь соат 10.00 дан 15.00 гача

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

ПРОГРАММАДА: етакчи ўқитувчиларнинг чиқиши, ўқув ва илмий лабораториялар билан танишув, институт ҳақидаги телефильм намойиши, студентлар конструкторлик бюроси ишларининг кўргазмаси.

Институт адреси: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй (2, 16, 25, 29-трамвайлар, 9, 24, 51, 60, 115-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-75-77.

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти коллективи кекса ходимлардан бири, институт экспериментал заводининг директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор

Қодир Абдушукурович РАҲМОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг коллективи Ўзбекистон шоликорлик илмий-текшириш институтининг директори, биология фанлари кандидати

Хайри УРМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 МАЙ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Горнчилар қаердасиз. 10.20 — Тириклайин қўлга олинсин. Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.40 — Орол. Телевизион ҳужжатли фильм. 11.55 — Музикали телевизион фильм. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телевизион ҳужжатли фильм. 16.25 — Ватан ҳақида қўшиқлар. 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — РСФСРда хизмат кўрсатган юрист Г. Д. Киевская билан учрашув. 18.00 — Бугун — Матбуот куни. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Туғилган кунининг 165 йиллигига. К. Маркс ва ҳозирги давр. 20.20 — Тириклайин қўлга олинсин. Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — ва 10.35 — А. Т. Твардовский. Василий Тёркин. 10.05 — 13.30 — Испан тили. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 ва 12.35 — Зоология. 12.00 — Сиз яратган боғ. 13.00 — Тарих. 14.00 — Қишлоқ янгиликлари. 15.00 — Ғалаба. Бадиий фильм. 16.35 — ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — 1945 йилнинг қиши ва баҳори. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 2-серия. Учинчи империянинг ҳалокати. Берлин. 20.00 — Украина телевидениеси ва радиосининг хизмат кўрсатган симфоник оркестри Н. Шамо асарларини ижро этади. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар. 20.45 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион бадиий фильм. 23.10 — Болгар эстрадаси артистларининг концерти.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 12.00 — Телевизион фильмлар. 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 18.05 — Мультфильмлар. 18.45 — Илҳом. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Матбуот кунига. Партиявий халқчил... 20.30 — Ахборот. 20.50 — Матбуот ходимлари учун концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Сув ва ҳосил. 22.25 — Шахсий масалалар бўйича бир неча интервью. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

6 МАЙ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — РСФСРда хизмат кўрсатган юрист Г. Д. Киевская билан учрашув. 10.25 — Тириклайин қўлга олинсин. Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.35 — Ҳам меҳнат, ҳам илҳом. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Рус тили. 16.40 — Уфқ. 17.40 — Поэзия. Н. Флеров. 18.15 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — А. Литвиненко ижросида рус халқ қўшиқлари. 20.20 — Тириклайин қўлга олинсин. Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Фан ва турмуш. 22.45 — Радио кунига бағишланган концерт. 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — В. Маяковский. Жуда соз. 10.35 ва 13.40 — Инглиз тили. 11.05 — Астрономия. 11.35 ва 12.40 — География. 12.05 — Тарих. 13.10 — Физика. 14.10 — А. П. Чехов. Уч опа-сингил. 15.10 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 15.40 — Жонли хотира... Ҳарбий йиллар публицистикаси. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ф. Шопен 4-фа минор балладаси. 19.05 — Қирқ бешинчи йилнинг қиши ва баҳори. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 4-серия. Ўлмас жасорат. 20.15 — Халқ куйлари. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Қалбга яқин қўшиқлар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Жальгирис».

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. М. Е. Салтиков-Шчедрин эртаклари. 12.00 — Май гуллари. 12.30 — Телевизион фильм. 13.00 — Замондас. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Эртага — Радио куни. 19.00 — Радио кунига бағишланган концерт. 20.30 — Ахборот. 21.05 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Ғ. Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига. Шум бола. Бадиий фильм.

Радио

5 МАЙ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бахтимни куйлайман. 9.30 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялари ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Рубоб тароналари. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — К. Маркс туғилган кунининг 165 йиллигига. 21.00 — Давр солномаси. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Матбуот ходимлари ва матбаачиларнинг талабларига биноан концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.